2023

річний звіт

ТЕПЛЕМІСТО

Фото: Олена Одлежук

Росана Тужанська, директорка

Цей рік для нас був ще одним роком тривог, обстрілів, переживань та боротьби. Рятували сміливість людей, що оточують, сила віри та наші захисники і захисниці, які щоденно та щохвилинно не дають ворогу втілити свій план. Саме завдяки цьому ми змогли прожити, віримо, гідно 2023 рік, бути самозарадними та цінувати одне одного попри виснаження емоційні та професійні.

«Тепле місто» цьогоріч працювало задля посилення громадянського суспільства, налагоджувало партнерства, виступало модератором суспільних діалогів та докладало зусилля для того, аби згуртованість та м’яка інтеграція ставали можливими. Не формально, а дуже щиро та по-справжньому.

Відчуваємо велику вдячність за цей рік через довіру організацій, людей, партнерів. Віримо в силу спільнот та об’єднання зусиль.

Запрошуємо вас до перегляду того, що нам спільно вдалося зробити протягом 2023 року.

12

Urban Space 100

49

Ґранти Теплого міста

25

«Читай»

58

Стратегія Івано-Франківська

76

НЕФ

Зміст

Вступне слово 03

Команда 09

Інші події 86

Інкубовані проєкти 92

Фінанси 94

Партнери 96

Контакти 98

ЕРГОВИЧ
БАТЬКО
ЗАБУТТЯ

Наглядова рада

Галина Титиш

голова правління громадської організації «Смарт освіта»

Олеся Островська-Люта

генеральна директорка «Мистецького арсеналу»

Світлана Немеш

експертка з екологічної політики та управління, юристка

Марк Зархін

підприємець, співзасновник Fast Food Systems та Kumpel Group

Андрій Романчук

керівний партнер у юридичній компанії Moris Group

Ярема Стецик

художник, дизайнер, музикант

Юрій Филюк

підприємець, співзасновник платформи «Тепле Місто», CEO проєкту «Промприлад. Реновація»

Зураб Аласанія

журналіст, медіаменеджер

Максим Саваневський

керівний партнер агентства цифрових комунікацій PlusOne DA

Управлінська команда

Росана Тужанська

директорка

Ірина Ковтун

операційна менеджерка

Тетяна Лебухорська

координаторка проєкту
«Нова економіка Івано-Франківська»

Андрій Левицький

координатор програми
«Ґранти Теплого міста»

Галина Гривнак

фінансова керівниця

Олеся Дідик

координаторка Urban Space 100

Анастасія Обрізків

координаторка проєкту
«Стратегія Івано-Франківська»

Христя Магас

фандрейзерка

Тереза Лащук

керівниця комунікаційного відділу

Марія Гаврилова

контент-менеджерка

Тарас Малий

координатор програми
«Читай»

Ярина Микитин

проєктна менеджерка програми
«Читай»

Яна Яригіна

контент-креаторка

Анастасія Мамонова

дизайнерка, ілюстраторка

Urban Space 100

Олеся Дідик

Насичений рік, на початку якого відбулось перезавантаження команди Urban Space 100, та наші цінності й цілі не змінились – гуртуватися, генерувати прибуток і підтримувати ініціативи, що впроваджують позитивні зміни у нашому місті.

Цього року ми сфокусувалися на нагальній потребі – вирішенні викликів, пов'язаних з війною. Тому вперше за час існування ґрантової програми ввели тематичні фокуси для проєктів, що подаються на ґрант. Адже кожен з нас прагне наблизити перемогу, допомогти військовим, підтримати тих, для кого Франківськ став новою домівкою, та тих, хто відчув на собі війну та її наслідки.

Згуртовані та стійкі – в цьому наша сила.

Влітку на Загальних зборах співзасновників Urban Space 100 ухвалили рішення про тематичні напрямки для ґрантової програми із загальною темою – робота з наслідками війни. Це допомога військовим та ветеранам (реабілітація, реінтеграція, соціалізація); підвищення інклюзивності міста (доступність для маломобільних груп населення); психосоціальні підтримка та інтеграція; підтримка для сімей військових; робота з ВПО (дорослі та діти). Відтепер тільки проєкти, які працюють в цих напрямках, можуть подаватися на конкурс та отримати підтримку.

Цього року вперше з 2019 відбулися всі чотири ґрантові сезони (раніше через пандемію та початок повномасштабного вторгнення проводили меншу кількість конкурсів), а в III кварталі ми отримали рекордний за всі роки діяльності ресторану прибуток.

1 043 000 ₴

загальна сума підтримки за рік

↓

674 000 ₴

виділили на допомогу ЗСУ

Якщо підрахувати підтримку для наших захисників від початку повномасштабного вторгнення, то координаційний центр **Save Ukraine Now** сумарно отримав **1 мільйон 617 тисяч гривень,** а ГО «Громадська Ініціатива Галичини» – **57 тисяч гривень.** На ці кошти закупили та передали військовим декілька безпілотних літальних апаратів та обладнання для управління ними, аптечки, турнікети тощо. Нашу підтримку відзначили Головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний та 102 бригада територіальної оборони Івано-Франківська.

За рік на подієвому майданчику Urban Space 100 відбулося 97 відкритих подій.

Цього року традиційно провели і акцію «Диванні вболівальники» біля закладів, щоби підтримати учасників Frankivsk Half Marathon. Дощ та холод не завадив вболівальникам вийти у піжамах і халатах (традиційних «костюмах» акції), адже нас мотивували й зігрівали вдячність бігунів (а ще – гаряча кава). В цей день кожен учасник півмарафону, який здобув медаль, міг безплатно отримати будь-який безалкогольний напій в Urban Space 100.

У вересні Urban Space 100 відвідали блогери Михайло Кацурін та Антон Птушкін, щоби зняти новий епізод про їжу Галичини для свого YouTube-шоу. А в жовтні в закладі провели відкриту зустріч-консультацію із заповнення аплікаційної форми на ґрантовий конкурс. Потенційні учасники могли детальніше ознайомитися з правилами ґрантової програми, опрацювати всі розділи заявки та поставити запитання, які стосувалися їхніх проєктів.

27 грудня громадському ресторану виповнилось 9 років.

Спільно з Save Ukraine Now ми відкрили збір на комплекси-антени для посилення сигналу дронів для 10-ої окремої гірської штурмової бригади «Едельвейс». Щоби заохотити людей донатити більше, збір проходив у форматі лотереї – за кожен внесок від 100 гривень була можливість виграти цінні та пам’ятні подарунки від ресторану, наших партнерів та друзів. У підсумку ми зібрали 95 620 гривень. А в сам день народження, 27 грудня, в закладі відбулась публічна розмова за участі письменника Тараса Прохаська, грав військовий оркестр «Едельвейс», а команда Urban Space 100 традиційно підбила підсумки року.

...

Також цього року кейс Urban Space 100 увійшов до навчального курсу «Суспільні зміни через громадську діяльність» від «Теплого міста» на платформі Prometheus.

Проєкти-переможці 2023:

400 000 ₴

«Облаштування простору психологічного відновлення військових, які проходять лікування та реабілітацію в Обласній клінічній лікарні Івано-Франківська». Це проєкт ініціативи «Об'єднані захисниками», яка планує зробити ремонт колишнього приміщення фізичної реабілітації й створити тут середовище для військових, де вони зможуть відпочити, відновити тіло і розум, опанувати нові навички, пройти профорієнтацію, соціалізуватися та знайти друзів. В просторі облаштують гончарну та деревообробну майстерні, читальню, кінозал, подкаст- та відеостудію. На ґрантові кошти від Urban Space 100 планують закупити необхідні для ремонту матеріали.

23 300 ₴

«Реставрація дверей на вул. Незалежності, 43». Кам'яниця на Незалежності, 43 була збудована в 1939 році – перед початком Другої світової війни. В 1986 році, під час реконструкції «Стометрівки», двері будинку в стилі конструктивізму забили дерев'яною вагонкою, приховавши автентичний вигляд. Команда проєкту повернула історичний вигляд дверям. Підприємці, які працюють у цьому будинку, також фінансово підтримали проєкт.

31 053 ₴

«Бережи довкілля. Сортуй!». «Громадська сортувальна станція RE:space» – простір для екосвідомих людей, який знаходиться на території інноваційного центру «Промприлад.Реновація». Станція обслуговує містян безоплатно та приймає 15 видів вторинної сировини. За ґрантові кошти команда проєкту придбала спеціальний прес, щоби містяни могли віддавати на перероблення ще й пакування Tetra Pak.

56 500 ₴

«Створення доступності реабілітаційного центру для ветеранів по вул. Курбаса 6 для людей з інвалідністю». Майбутній реабілітаційний центр надаватиме комплексну підтримку військовим, ветеранам та членам їх сімей, а також сім'ям тих, хто загинув або пропав безвісти: юридичну, медичну та психологічну допомогу, підтримку в працевлаштуванні та перекваліфікації тощо. Приміщення центру вже ремонтують, але були необхідні додаткові ресурси, щоби встановити ліфт для маломобільних груп населення. Тож ґрантові кошти використали на закупівлю, транспортування та монтаж ліфта.

57 378 ₴

«Музикотерапія для передчасно народжених дітей». Передчасно народжені діти після появи на світ потребують тривалого перебування в лікарні. Тиша, як і безладний шум, гальмують формування мозку та руховий розвиток дитини, натомість правильно підібрана музика сприяє її швидшому розвитку та одужанню. В межах проєкту у відділенні інтенсивного виходжування і ранньої реабілітації передчасно народжених дітей КНП «Івано-Франківська обласна дитяча клінічна лікарня» встановили акустичну систему для сеансів музикотерапії.

48 900 ₴

«Фотопроєкт «Сталеві духом». Українські захисники, які перебувають в Івано-Франківській обласній клінічній лікарні, потребують лікування фантомних болів. Щоби зібрати необхідні гроші автори проєкту вирішили провести благодійну фотовиставку в Івано-Франківську та Києві. Для цього зробили 30 документальних фотопортретів важкопоранених бійців. У планах – онлайн-виставка на сайтах «Київської Школи Фотографії», Обласної лікарні та Міністерства охорони здоров'я.

31 000 ₴

«Кришталевий камертон». Це фестиваль української класичної музики, де музиканти-початківці та професіонали виступають разом. За попередні 2 сезони в проєкті взяли участь майже 300 дітей. За ґрантові кошти організатори провели ще один сезон фестивалю.

42 800 ₴

«Мурал довіри – лікарня, дружня до пацієнта». Мета проєкту – підвищити рівень довіри населення Івано-Франківська до обласної лікарні – одного з найбільших лікувальних закладів міста та регіону. Організатори створили на фасаді закладу тематичний мурал, куратором арт частини проєкту став Ярема Стецик, а ескізи створив харківський художник Нікіта Тітов.

25 900 ₴

«Кіно на підтримку ЗСУ». Цей проєкт є продовженням торішньої ініціативи «Більше українською – кінопокази на підтримку ЗСУ» – серії індивідуальних кінопоказів класики світового кінематографа задля збору донатів на ЗСУ. Фільми, які демонструвалися на цих кіновечорах, вперше озвучили українською мовою спеціально для проєкту.

30 000 ₴

«Ластівка Спільнота. Свідомий маркет». Організаторки провели соціальний маркет, пропагуючи ощадливе споживання та повторне використання речей, сортування та перероблення відходів, climate-friendly спосіб життя. Тут були тематичні майстеркласи, лекції та гаражний розпродаж і маркет крафтових товарів, частина коштів від продажу яких пішла на благодійність – цільова допомога військовим через благодійний фонд Ірини Міщенко “OrcBusters”.

68 000 ₴

«Створення книжки для дошкільнят “Франківська Абетка”». Ініціатива «Франківськ Який Треба Берегти» створила «Франківську абетку», щоби знайомство дошкільнят з рідними містом почалось корисно та цікаво.

56 000 ₴

«Шелтер для комфортного життя». Наразі в одному з франківських шелтерів для людей, що були змушені покинути дім через війну, живуть 70 дорослих та 22 дитини. На ґрантові кошти команда проєкту облаштувала дитячу кімнату, спортивно-ігровий простір та велопарковку.

40 522 ₴

«Електрика – це просто. Слідами Фарадея». Автори проєкту, команда «Робоклуб ІФ», вже не вперше проводять безоплатні навчальні програми для дітей – франківців і тих, хто переїхав до нашого міста через війну. Цього разу викладачі «Робоклубу» вчили дітей працювати з електрикою – провели серію майстер-класів та допомогли їм створити власні проєкти.

53 450 ₴

«Забезпечення військових засобами для збереження життя». Мета проєкту – закривати запити військовослужбовців на сучасне та ефективне обладнання для збереження їхнього життя та здоров’я. Ґрант від Urban Space 100 використали на закупівлю 50 турнікетів СІЧ та 56 компресійних бандажів PerSys Medical 4.

43 500 ₴

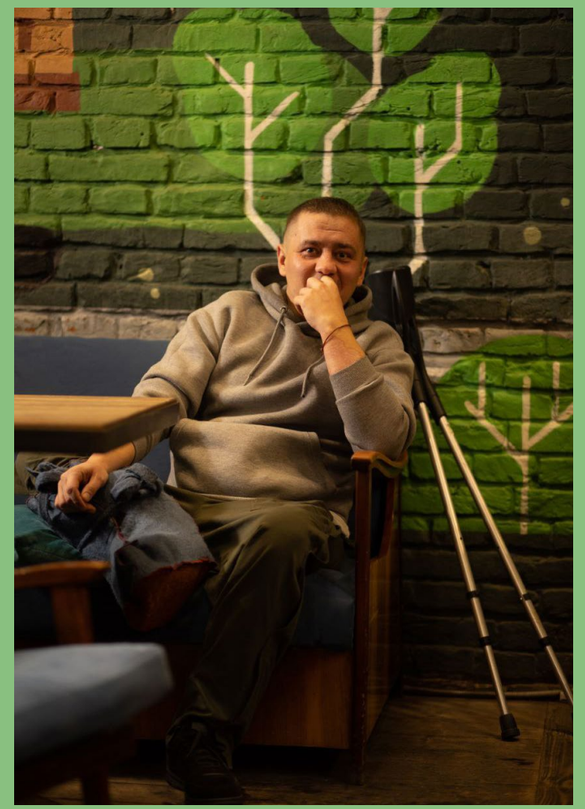
«Мистецький благодійний проєкт “На шапку». Всі концерти «На_шапку» – благодійні. Зібрані на подіях кошти йдуть на медичне обладнання в онкогематологічному відділенні Івано-Франківської обласної лікарні. Ґрантове фінансування команда використала для організації ще одного сезону концертів. Цього разу їм вдалося зібрати 300 648 гривень та придбати багатофункціональний стіл для операцій та маніпуляцій з рентгеночутливими пластинами.

35 000 ₴

«STEAM – SCHOOL FOR PEACE».
В межах проєкту закупили 3D-принтер, щоби школярі могли пройти тренінги з соціального підприємництва, IT, 3D-моделювання та 3D-друку. Після навчання учасники програми розробили власні проєкти з 3D-моделювання.

Зруйнувати бар’єри: у Франківську фахівці та воїни говорили про реінтеграцію ветеранів

Авторка: Надія Шегда
Фото: Юра Паливода
Джерело: Офіційна сторінка НКП ОКЛ Івано-Франківської області у Facebook

Як долати бар’єри між тими, хто повертається з фронту, і тими, хто не був на війні, – про це днями говорили в Urban Space 100 під час дискусії «Реінтеграція ветеранів. Як зменшити соціальну дистанцію між військовими та цивільними». Серед учасників події були воїни, що проходять лікування в обласній клінічній лікарні, а також лікарі, психологи, митці.

«Чи готові люди почути та зрозуміти, що на фронті воїни пережили якісно інший, межовий досвід? Чи хоче суспільство взяти на себе частину емоційного тягаря захисників і розділити його?» – ці питання обговорювали учасники дискусії та присутні.

На думку психіатра, завідувача кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ІФНМУ Михайла Пустовойта має бути створений суспільний дискурс та законодавча база. Коли військові побачать, що суспільство визнає їхній вклад, їхню жертву і хоче їм віддячити – це зруйнує бар’єри і військові будуть готові йти на контакт, звертатися до соціальних і психологічних служб.

«Центральна ідея, – каже Михайло Пустовойт, – створити інклюзивне середовище, у якому кожен військовий міг би знайти своє місце. Наприклад, варто створити Центр професійної підготовки, щоб люди, які втратили можливість працювати за своїм попереднім фахом, могли здобути іншу професію, заробляти гроші та бути повноцінними суб’єктами суспільства».

Створювати спільноти для допомоги військовим та їхнім родинам, розвивати такі соціальні майданчики у кожному місті пропонує Андрій Дашкевич. Воїн втратив на війні ногу, чекає на протезування. Його зачіпають висловили на різних інформресурсах на кшталт «ми вас туди не посилали», «я на війну не підписувався» тощо. Натомість зменшити бар’єри допоможе запит на підтримку військових від суспільства.

Військовослужбовець, командир підрозділу аеророзвідки Андрій Смоленський прийшов обговорити тему адаптації військових до цивільного життя разом з дружиною Аліною. На війні він втратив очі та руки. Попри те, розмірковує, чим би міг бути корисним своїм побратимам.

Андрій застерігає від того, аби проводити межу між військовими і цивільними. Каже, що більшість людей, які не є кадровими військовими, але взяли зброю і захищають країну, – це ті ж цивільні люди, готові по війні одразу ж повернутися до звичайного життя.

«Тих, хто приходить з війни, варто сприймати, як нормальних людей, які є героями і заслуговують на величезну повагу, але на таку ж повагу заслуховують і інші герої цієї війни, як-от лікарі», – каже Андрій.

Застерігає від жалості до воїнів, які мають важкі травми, натомість закликає до співчуття, бо це «той мотор всередині, що веде до дій» і «робить нас людьми».

Що треба? Давати повагу, прийняття та бути поблажливими: якщо людина здається неприємною, дратується – варто згадати, через що їй довелося пройти.
Є в Андрія Смоленського і гостре питання, з яким не наважується звернутися навіть до друзів: якщо цивільна людина не пішла на фронт, якщо зараз не йде на фронт – чому так? Каже, що не хоче засуджувати, але хоче зрозуміти, «у чому різниця між нами».

Лікар-комбустіолог і пластичний хірург Микола Пилипів розповідає про складні поранення, з якими мають справу в опіковому відділенні, і що суспільству слід вчитися реагувати на військових з тими чи іншими травмами.
І що переважно це набагато адекватніші пацієнти, ніж цивільні. Готові долати труднощі та підбадьорювати одне одного.

Додамо, що для порозуміння та суспільної комунікації професор Михайло Пустовойт вважає за доцільне залучати митців. Адже, каже він, людям легше буде сприймати історії пацієнтів, які б втратили певну персоніфікацію і були розказані за допомогою різних видів мистецтва.

Читай

Тарас Малий та Ярина Микитин

Упродовж всього 2023 року ми проводили публічні події, розбудовували партнерства та працювали над концепцією власного фізичного простору. А щоб перевірити власні гіпотези і ближче познайомитися з аудиторією, відкрили його тимчасовий прототип – «Міську читальню».

Ми бачимо літературу і читання добрим інструментом для гуртування людей, переосмислення травматичних досвідів, пошуку власної ідентичності, тож цьогоріч наповнювали події змістами і питаннями, актуальними для нашого суспільства і громади міста. Публічні розмови часто стосувалися колективної пам'яті, культури солідарності та підтримки, змін і досвідів, через які проходимо як спільнота в умовах війни.

Цьогоріч ми розширили книжковий клуб, провели першу літературну резиденцію імені Олеги Лишеги, 40 подій з письменниками, публічними інтелектуалами, видавцями та ряд активностей у партнерстві з іншими сильними проєктами.

Плануємо, що у майбутньому програма «Читай» стане інституцією, і вже закладаємо фундамент для цього – всі нові напрямки роботи аналізуємо через перспективу сталості та масштабування.

Реалізувати такий обсяг роботи було б набагато складніше без нових членів команди, що підсилили програму своїм досвідом і компетенціями.

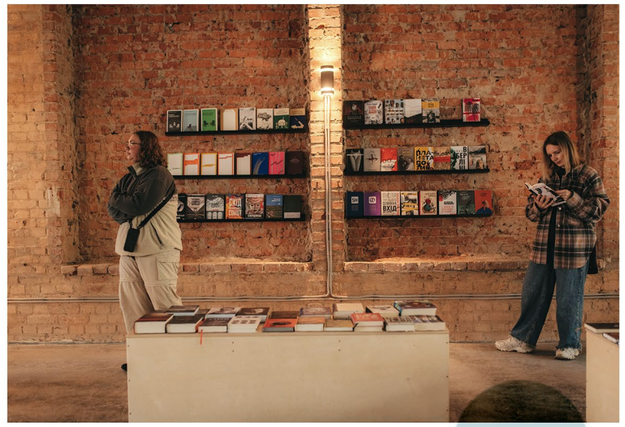
2023. 2023. 2023. 2023. 2023. 2023.

У році ми провели два цикли зустрічей із незалежними видавництвами, публічні події «Лекторію міської читальні», першу літературну резиденцію імені Олега Лишеги та другий сезон книжкового клубу «Читай»,

наживо записали етер з «Радіо Культура» на терасі «Промприладу» за участі франківських дієвців культури. Загалом це понад 40 подій, та розповідаємо про все по черзі.

НЕЗДАЛЕЖНІ
УКРАЇНА
НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО КАРПАТ
MASTER
ЛАГІДНА ВІЙНА
ФРИПУЛЬЯ
СМЕРТЬ
ПАКС
МАУС
ТРАВМА
ІСМ

Рік ми розпочали новим циклом подій – **серією зустрічей з малими незалежними українськими видавництвами**, щоби привернути увагу читацької спільноти до незалежних гравців галузі. Зокрема, провели події за участі:

[01]

видавництва [документальної літератури «Човен»](). На зустрічі з його співзасновником Ігорем Балинським, та репортажистками Світланою Ославською і Катериною Заремба говорили про українські Донеччину та Луганщину – про ці міста йдеться у книгах запрошених авторок, що нещодавно вийшли у видавництві.

[02]

видавництва нон-фікшн книжок про мистецтво та культуру **“ist publishing”** у публічній розмові з його співзасновницею Катериною Носко та культурною менеджеркою Марією Бліндюк говорили про warning books series, яку видавництво започаткувало у відповідь на повномасштабне вторгнення російської армії в Україну.

[03]

видавництва української літератури **“Discursus”**. На зустрічі з його співзасновником Василем Карп’юком говорили про дослідження ідентичності та глибини гуцульського світу через видавничу колекцію «Брустури».

[04]

видавництва латино-американської літератури в перекладах українською **«Компáс»**. Під час публічної розмови його співзасновниці Анабель Рамірес та письменника Романа Малиновського говорили про контексти, які допомагають встановити літературні зв’язки між Україною та Латинською Америкою.

[05]

видавництва українознавчої літератури **«Видавець Олександр Савчук»**. Із засновником видавництва говорили не тільки про книжки, які відкривають нам історії Харкова і Слобожанщини, а й про літературознавця Юрія Шевельова та його резиденцію для митців, де він мешкав і працював.

сезон 1

У травні стартував open-call на «Літературну резиденцію імені Олега Лишеги».

Ми отримали 33 заявки, з яких обрали чотирьох резидентів: перекладачку Ірину Гоял, поета та перекладача Ростислава Кузика, журналіста Станіслава Стрільця та поетку Анну Ракову.

Літературна резиденція **стартувала 1 червня.** Впродовж місяця учасники досліджували Івано-Франківськ та контексти міста, знайомилися з місцями Олега Лишеги та працювали над власними проєктами. Ірина Гоял переклала 2 оповідання із книги «Кармілла» Джозефа Шерідана ле Фаню («Ультор де Лейсі» та «Будинок з привидами»), Ростислав Кузик працював над перекладом збірки поезій польської авторки Пауліни Підзік “Wejście w las” (готується до друку) та працював над власною збіркою поетичних текстів «Наприкінці світла» (вийшла друком в жовтні у видавництва «Сумна вівця), а Станіслав Стрілець та Анна Ракова писали художню прозу. Під час закриття літературної резиденції учасники поділилися своїми враженнями про цей місяць у Франківську.

Повну версію статті читайте за QR-кодом:

Також з середини травня розпочала роботу **«Міська читальня»** – простір, де відвідувачі могли провести час за читанням книжок або взяти участь у відкритих подіях «Лекторію». В читальні вдалося зібрати понад 300 книжок, які на безоплатній основі нам надали провідні українські видавництва, а також дарували партнери та відвідувачі.

МІСЬКА ЧИТАЛЬНЯ

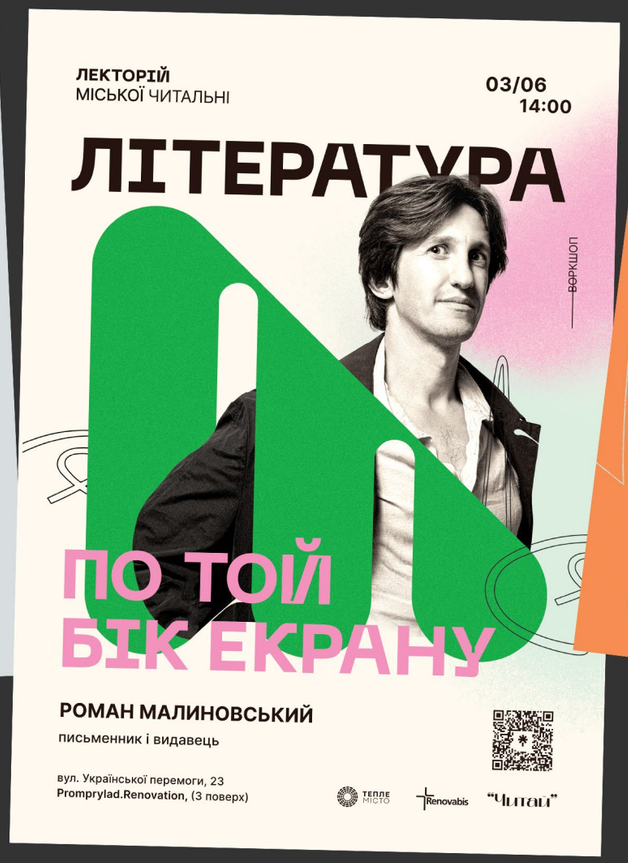
...простір, де читають книжки і говорять про книжки

За 3 місяці в межах **«Лекторію міської читальні»** ми провели:

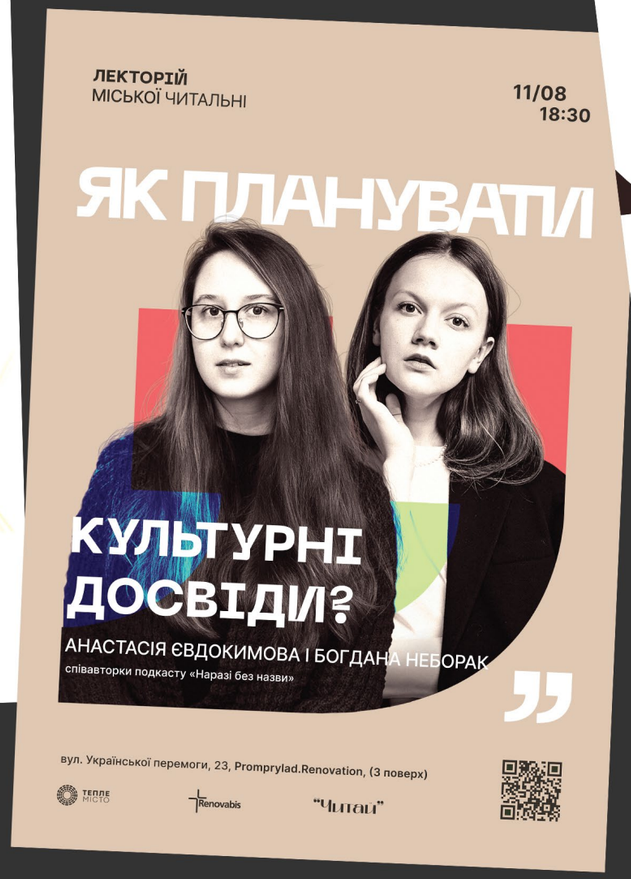

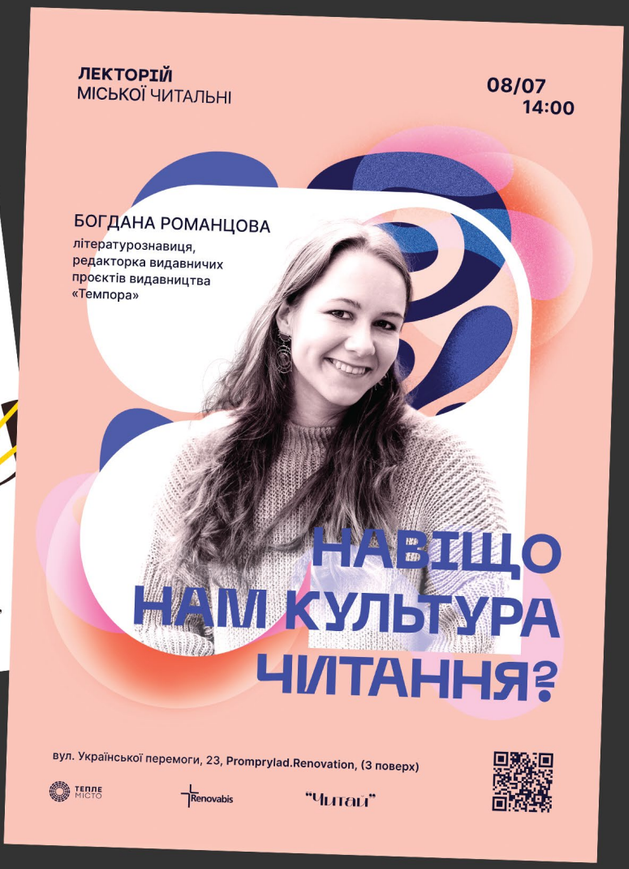
- лекцію виконавчої продюсерки «Радіо Культура» **Ірини Славінської** «Есей як розмова»
- лекцію **Вахтанґа Кебуладзе** «Чому Україна важлива для світу?»
- презентацію збірки оповідань **Романа Малиновського** «Солодке життя» в партнерстві з видавництвом Meridian Czernowitz. Її модерував координатор програми «Читай» Тарас Малий

  воркшоп **Романа Малиновського** «Література по той бік екрана»
- лекцію **Ярини Цимбал** «Імена на межі канону. Чи нам дозволено обирати?»
- лекцію **Світлани Тараторіної** «Український Крим: Історія півострова крізь легенди і міфи»
- публічний запис подкасту «Kult:Podcast» з літературознавицею **Тетяною Огарковою** та філософом **Володимиром Єрмоленком**. Тема епізоду – «Як війна змінює світ?»

- благодійний ярмарок **«Ластівка. Свідомий маркет»** в партнерстві з спільнотою "Lastivka", в межах якого організатори зібрали 85 612 гривень та передали на цільову підтримку військовим через фонд "OrcBusters"

- лекцію **Валентини Мержиєвської** «Школи на перетині. Освітні волонтери: що, як і чому?» в партнерстві з альтернативною школою "Kaizen"

- лекцію **Наталії Кривди** «Як культурна і колективна травма впливають на ідентичність»

- публічну розмову координатора програми «Читай» **Тараса Малого** та літературної критикині **Богдани Романцової** «Навіщо нам культура читання?»

- лекцію генеральної директорки «Мистецького Арсеналу» **Олесі Островської-Лютої** «Культура і новий суспільний договір»

- лекцію філософа **Тараса Лютого** «Як працює культурна пам'ять?»

- лекцію літературознавиці **Ірини Старовойт** «Культура солідарності і чудо помноження зусиль»

- розмову співавторок проєкту про культуру «Наразі без назви» – літературознавиці, кураторки мистецьких проєктів **Анастасії Євдокимової** та журналістки, культурної менеджерки **Богдани Неборак** «Як планувати культурні досвіди?»

II сезон книжкового клубу «Читай»

Від червня до серпня проходив і другий сезон нашого книжкового клубу – цього разу читали та говорили про літературу пам'яті. В межах клубу свої лекції прочитали поет, перекладач і літературознавець Остап Сливинський («Східноєвропейський роман на пограниччі пам'ятей»), літературознавиця, перекладачка і критикиня Алла Татаренко («Балканська література як конфлікт пам'ятей»), літературознавиця Богдана Романцова («Сучасна українська література: тексти про пам'ять, забуття і спротив»), провели відкриту розмову журналістка Тетяна Терен та письменник Тарас Прохасько («Мова, якою ми говоримо (і не говоримо) про війну»), а закрила сезон лекція нашого програмного координатора Тараса Малого («Німецькомовні романи пам'яті: історії та сімейні хроніки, що не знають кордонів»).

Цього разу до клубу долучилися 34 людини і ми продовжуємо працювати над розбудовою спільноти.

Щоб долучитися до клубу можна стати нашим патроном на сервісі Buy me a coffee або купити квиток на окремий цикл зустрічей (лекція + обговорення). Цього року до нас долучились учасники з інших міст та з-за кордону, адже в наших амбасадорів є можливість брати участь в активностях онлайн.

Після завершення другого сезону книжкового клубу ми розпочали «міжсезонні» зустрічі. Тут ми зосередилися на розбудові спільноти, спільних читаннях та інших культурних досвідах, покликаних формувати соціальні зв'язки. Учасники клубу підтримували його діяльність через платформу Buy me a coffee в середньому на $250 у місяць. Книжки для читання і обговорення пропонували куратор книжкового та учасники-меценати найвищого рівня підтримки – «амбасадор». Завдяки фінансовій підтримці ми розпочали роботу над запуском подкасту про книжки за участі спільноти, а також ці кошти дозволяють нам частково забезпечувати команду та залучати фінансування на великі проєкти.

2 сезон

Наприкінці жовтня програма «Читай» розпочала партнерство з «Фундацією ЗМІН», та запустила другий цикл подій із незалежними видавництвами, в межах якого відбулися:

[01]

публічна розмова мистецтвознавиці **Діани Клочко** та письменника і перекладача **Остапа Українця** «Читаючи ArtHuss. Сховане мистецтво»: як зробити український мистецький спадок видимим? Говорили про те, чому українське мистецтво подекуди і досі залишається прихованим, як війна змінила експозиції українських музеїв та з чого варто почати, щоби зробити «сховане» мистецтво явним.

[02]

подія за участі **Ірини Ніколайчук,** головної редакторки і співзасновниці видавництва Creative Women Publishing, та **Оксани Павленко**, співзасновниці й головної редакторки незалежного онлайн-журналу DIVOCHE. MEDIA, – «Читаючи Creative Women Publishing. Розмова про видавництво, створене жінками для жінок». Говорили про історії війни, розказані жіночими голосами, табуйовані теми та тексти, написані жінками і про жінок, яких не вистачає в українській літературі та майбутні проєкти видавництва.

[04]

публічна розмова психолога-психотерапевта **Володимира Станчишина** та журналістки «Суспільне Культура» **Єлизавети Цареградської** – «Читаючи Віхола. Як ми (не) помітно змінюємося після повномасштабного вторгнення». Ми говорили про те, які емоційні стани ми пройшли від початку повномасштабного вторгнення, на якому етапі наше суспільство перебуває зараз і в чому шукати опору для подальшого життя в часи війни.

[05]

завершальною у цьому циклі стала публічна розмова Богдана Логвиненка та Світлани Ославської «Читаючи Ukraïner. Свідчити і спілкуватися: про роль репортера на деокупованих територіях». Ми говорили про особливості роботи репортера на деокупованих територіях, як висвітлювати події в Україні для іноземних медіа та чому важливо збирати і зберігати свідчення цієї війни.

[03]

лекція літературознавця **Ростислава Семківа** «Читаючи Pabulum. Спрага класики: чому важливо видавати, перевидкривати і головне – читати?».Говорили про ключові тексти української літератури, які повертаються в поле читацької уваги завдяки сучасним перевиданням.

У вересні **«Тепле місто»** спільно з командою **«Радіо Культура»** та інноваційним центром **«Промприлад. Реновація»** провели запис радіо ефіру, під час якого координатор програми «Читай» Тарас Малий та співзасновник видавництва «Вавилонська бібліотека» Роман Малиновський розповіли, як працюють малі видавництва в Івано-Франківську та як реалізували місцеву ініціативу з промоції читання. Керівниця «Теплого міста» Росана Тужанська розповіла про те, як організація змінювала місто і змінювалась сама впродовж останніх 10 років, художник Ярема Стецик говорив про реакцію мистецтва на виклики війни, а письменник Тарас Прохасько розказав про свою нову збірку есеїв «Бурчак». Наприкінці, актори Івано-Франківського драмтеатру читали уривки із «Енеїди» Івана Котляревського, з нагоди святкування 225-річчя з першого видання. Ефір вела Олена Гусейнова.
Запис розмови можна прослухати за посиланням.

...

Окрім подієвих активностей команда «Теплого міста» працює над створенням постійного простору на базі «Промприладу», що функціонуватиме на перетині функцій книгарні, кав'ярні, читальні та подієвого майданчика.

Світлана Тараторіна про історію Криму крізь міфи та легенди

Авторка: Марія Гаврилова
Фото: Антон Сорочак
Видання: Читомо

В межах лекторію міської читальні від програми «Читай», створеною платформою «Тепле місто» письменниця Світлана Тараторіна провела в Івано-Франківську лекцію «Український Крим. Історія півострова крізь міфи та легенди». Це була не проста, але потрібна розмова про кримських татар, їхні взаємини з українцями та злочини росіян в Криму. Ми записали найважливіше зі сказаного.

Яким уявлятимуть Крим покоління, які виросли без нього

Сьогодні про Крим говорити складно, бо це наша територія, але ми не бачили її вже 9 років. Тобто є ціле покоління людей, яким на момент анексії Криму було 14-16 років. Зараз ці люди виросли, вони перебувають в лавах Збройних сил України. Вони боронять нашу землю і, цілком ймовірно, будуть Крим звільняти. І зараз складно сказати, яким це покоління уявляє Крим. Так само складно сказати, якою уявляють Україну люди, що увесь цей час жили в Криму після його анексії.

Розмови про культуру та історію землі, яку ми так давно не бачили, важливі в контексті звільнення Криму. Ми нарешті відійшли від моменту «невчасності», коли було легше не говорити про Крим, бо було надто боляче. Зараз ми підійшли до часу, коли Крим повернувся у нашу реальність, коли ми точно знаємо, що він буде звільнений, і ми опинимося перед проблемою погодження наших досвідів з людьми, які увесь цей час перебували в окупації.

Тому варто «відкривати» для себе Крим і розуміти, чому він для нас важливий. Не тільки тому, що він є невід'ємною частиною території України, як це прописано в Конституції, а тому, що культурно та історично він завжди був з нами, і так буде і надалі. Наші зв'язки з Кримом і кримськими татарами набагато міцніші, ніж нас в тому хотіли переконати російськоімперські міфотворці.

Міфи та історія Криму і російські наративи

Міфологія – дуже важлива. Особливо, коли тоталітарний режим намагається стерти правду з підручників і книг. Тоді історична правда залишається в живій людській пам'яті. Для Криму важливою є легенда про золоту колиску. Її сенс в тому, що золота колиска колись примирила два народи, які ворогували й жили на цій території. Тобто ця легенда є символом миру, але водночас і символом панування, бо той, хто знайде золоту колиску, може отримати владу над цією землею. І у 2017 році «гауляйтери» Криму подарували «золоту колиску», скручену з арматури та пофарбовану в золоте, найбільшому злочинцю нашого часу – ніби як символ панування росії над цією землею. І зараз росіяни в Криму проводять масові археологічні розкопки, щоби знайти справжню золоту колиску.
Говорячи про тисячолітню історію Криму, варто почати розмову з таврів. Є теорія, що таври були частиною етногенезу кримських татар. Міф про таврів навіть міцно пов'язаний з міфом про Іфігенію – героїню еллінського комплексу історій про Троянську війну.

Елліни приходять на цю територію у VIII столітті до нашої ери. Це мореплавці та завойовники, вони починають засновувати свої міста на прибережних територіях Криму. Й донині фактично на всьому узбережжі можна знайти залишки їхньої присутності. Ми знаємо про два великі міста-держави, засновані еллінами, – Херсонес та Пантікапея. Вони приростають до цієї землі.

Одночасно з таврами на цих землях перебували й кіммерійці. Це кочовий народ – за однією з легенд, вони настільки часто пересувалися верхи, що приросли до своїх коней. Тобто в міфології вони були прообразами кентаврів. До кінця невідомо, куди ділися кіммерійці, але за ними залишилися кілька топонімів. Наприклад, це Кіммерійський Боспор – зараз він називається Керченською протокою.

Пізніше на території Криму з'являються скіфи – ми знаємо про зразки їхньої культури, які зараз також намагаються привласнити росіяни. А також сармати – діти амазонок і еллінів або, за іншими джерелами, амазонок і скіфів. Це про певну традицію матріархату і походження дуже сильних кримських жінок.

З цих напівміфологічних оповідей нам важливо зробити один висновок: насправді, історія Криму набагато довша, ніж нам намагаються її подати радянсько-російські історики.

Важливий для нашої історії момент – це хрещення Русі, а до того – хрещення Володимира Великого в Корсуні (сучасний Севастополь). Росія використала цю історію для нав'язування зручної їй позиції після анексії Криму. Раніше вони казали про Київ як про «мать городов русских», але коли у 2014 році стало зрозуміло, що з Києвом не все так просто, тоді в окупованому Криму почали з'являтися російські підручники з історії, які вчили, що Севастополь – це не тільки місто «руской слави», а й колиска хрещення русі.

У XIII столітті до Криму приходить Золота Орда. Російські радянські історики стверджують, що ніби тут починається історія кримських татар, що, звісно, неправда. Так вони хочуть обґрунтувати, чому кримські татари – вороги народу, обґрунтувати свій злочин 1944 року, – пов'язати виникнення цього народу із Золотою Ордою. Адже золотоординську навалу теж транслювалась як зло, яке зруйнувало Київську Русь. Із Золотою Ордою в Крим заходять ногайці – це справді один з субетносів кримських татар. А два інші субетноси формувалися в гірському регіоні ще до Золотої Орди. Вони мали свої діалекти, особливості міфології та культури – трагедія 1944 року знищила все це.

Ще один історичний факт, який російські імперці використали «під себе», – це наратив про постійне ворогування між Кримським ханством і Військом Запорізьким. В історичних та літературних текстах часто йдеться про те, що тюрки, татари – це вороги. Тому коли ми проходили це в школі, однокласники, які були кримськими татарами, почували себе дуже некомфортно. Та насправді, близькість розуміння, що таке влада і що таке керівництво держави, призвела до союзницьких відносин між Кримським ханством і державою українських козаків. Хоч взаємини кримських татар і козаків були різними, можливо, не завжди однозначними, але це взаємини сусідів у якомусь сенсі рівноправних, коли всі домовленості свідчать про відсутність бажання завоювати іншу територію та народ.

Повну версію статті читайте за QR-кодом:

Ґранти Теплого міста

Андрій Левицький

2023 рік ми розпочали з «розморозки» програми, яка була на паузі від початку повномасштабного вторгнення. За цей час ми переосмислили доцільність «Ґрантів» та відновили діяльність з оновлень: візуального стилю, програмних напрямків, категорій фінансування проєктів, та ще більше взаємодії з ґрантерами та слухачами наших освітніх програм.

Під час ґрантового конкурсу, який тривав від 10 лютого до 10 березня, ми отримали **40 заявок,** з яких 39 пройшли технічний відбір. Члени незалежного журі обрали 20 проєктів, що пройшли в ІІ тур конкурсу, де учасники представляли свої проєкти особисто. Так ґрантова комісія обрала 12 переможців цієї хвилі.

>20 000 ₴

«Тут.Кіно» – організатори провели серію культурно-просвітницьких кіновечорів на базі простору «Між Іншим».

«Біологічний коворкінг “Ecologif”». На базі Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника організатори створили простір для школярів середніх та старших класів, де вони могли поекспериментувати з власними науковими розробками, навчитися працювати з мікроскопом та дослідити світ природи.

«Розвиток шахів в місті» – організатори ставили за мету популяризувати шахи серед франківських школярів і провели серію турнірів для дітей та молоді.

«#sharash_collage» – в межах проєкту відбулися 4 сесії колажної співтворчості для франківців і нових мешканців міста під кураторством художниці Маші Вишедської, а завершився проєкт груповою виставкою робіт.

«СпівДія. Одяг» – ґрант допоміг продовжити роботу соціального магазину для людей, які вимушено переїхали у Франківськ через початок повномасштабного вторгнення, а також малозабезпечених та багатодітних сімей.

Також журі вирішило частково підтримати проведення VIII Міжнародної конференції **«Дрозофіла в експериментальній генетиці та біології»** та мистецький благодійний проєкт **«На шапку»**. А команда «Теплого міста» додатково підтримала ще один проєкт – **«Стерилізація – користь для тварин і спокій для мешканців міста»** від БО «Дім Сірка».

>90 000 ₴

Артпроєкт «Бог між нами! Переможемо разом» – автори проєкту створили мистецький альбом-каталог «Врятуймо скарби разом» художника Валерія Твердохліба.

«Віммельбух про Франківськ» команда проєкту працює над створенням освітньо-інтерактивного видання про наше місто для школярів.

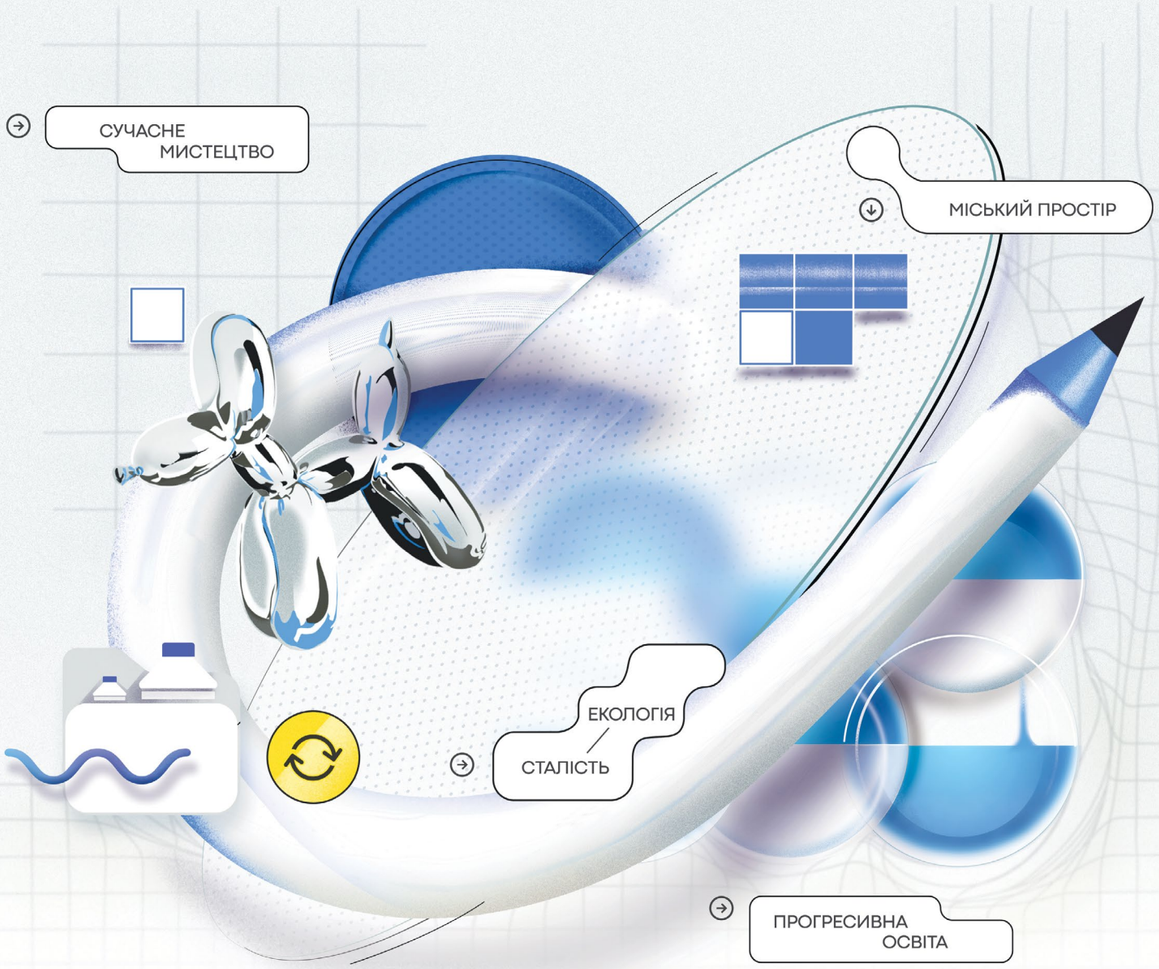
«ФранКоло – безплатні гуртки для дітей» – команда організувала безоплатні позашкільні гуртки для дітей. Тут вони розвивали свій творчий потенціал, активно проводили час на природі та спілкувалися з однолітками. В проєкті взяли участь і діти, які опинилися у Франківську після повномасштабного вторгнення, тож гуртки допомогли їм адаптуватися в місті й знайти нових друзів.

Проєкт перформативної вистави “Code_UA” від Івано-Франківського драмтеатру – в межах проєкту команда організувала показ вистави своїх колег з Маріупольського театру у Франківську, а також провела серію драматичних читань для всіх охочих.

Серія подкастів «Свіжина» на Urban Space Radio, що мають за мету популяризувати українську музику та підтримати виконавців. Окрім запису подкастів, команда проєкту організувала серія концертів на подієвому майданчику Urban Space 100.

Загалом в межах цієї ґрантової хвилі ми підтримали проєкти на 636 655 гривень.

Задля підсилення ґрантової хвилі ми провели **«Школу Ґрантового менеджменту»** для проактивних містян, які хотіли навчитися працювати з ґрантовими програмами. Наставницею школи стала фандрейзерка та ґрантова менеджерка Аліна Бочарнікова, а одну з настановчих сесій провів юрист Михайло Дворак. Загалом навчання пройшли 38 учасників.

ДОПОМОЖЕМО ПЕРЕТВОРИТИ ІДЕЮ В ҐРАНТОВУ ЗАЯВКУ

ҐРАНТИ ТЕПЛОГО МІСТА

для учнів 9–11 класів

Зміно творець

У квітні відбулася 3-денна школа для старшокласників «Змінотворець».

Це був наш перший досвід проведення такої програми для школярів. У школі «Змінотворець» взяли участь 20 учнів із п’яти шкіл Франківська, а навчання проводила команда «Інституту лідерства та управління» Українського католицького університету. Після завершення навчальної програми учні могли подати свій проєкт та отримати ґрант в сумі 10 000 гривень на його реалізацію. Ми отримали чотири ґрантові заявки від учнів і, після захисту проєктів, вирішили підтримати всі отримані заявки:

«Зона для відпочинку та інтересів» в Ліцеї ім. Миколи Сабата. Мета цього проєкту – створити комфортний та тихий простір для учнів ліцею, де на перервах або в позаурочний час вони зможуть відпочити чи присвятити час хобі. Також після уроків в зоні відпочинку організовували спільний перегляд фільмів, сесії настільних ігор та інші активності. На ґрантові кошти команда придбала меблі для облаштування простору.

«Благодійний ярмарок зі збором коштів на допомогу 85-му Чортківському аеророзвідному батальйону». Організаторки проєкту взяли участь у благодійному ярмарку до Дня захисту дітей та продавали там власні handmade-вироби, щоби зібрати кошти на потреби наших захисників. На ґрантові кошти вони придбали матеріали, зробили іграшки та прикраси на продаж.

«Профорієнтація для учнів» на базі Ліцею ім. Миколи Сабата. Команда цього проєкту вирішила допомогти іншим учням свого ліцею обрати майбутню професію чи університет. Організатори запросили студентів та викладачів українських університетів, представників різних професій, які розповіли школярам про всі тонкощі професій та відповіли на запитання стосовно вступної кампанії.

«Клуб настільних ігор BARLIG» – команда організувала простір із настільними іграми на базі «Невгамовні. Освітній простір» та провела гральні сесії для всіх охочих. Таке неформальне спілкування, на думку організаторів, допомагає дітям знайти друзів зі спільними інтересами, а також навчитися командної роботи.

Наприкінці квітня також розпочали набір на менторську програму «Прокачай свою ГО».

Ми отримали понад 30 заявок та обрали 20 учасників програми. Окрім 3-денного навчання, учасники впродовж двох тижнів отримували індивідуальні консультації із викладачами школи щодо запитів та викликів, які мають їхні організації.

І ще один проєкт, який ми реалізували в межах цієї ґрантової хвилі: випустили 16 відеоепізодів проєкту «Три краплки». У випусках ми спілкуємося з містянами про громадський активізм. Програма виходила в ефір на ТРК «Вежа» та на YouTube-каналі «Теплого міста».

...

Міжсезонний період був присвячений аналізу попередньої ґрантової хвилі та плануванню наступної.

Міжсезонний період був присвячений аналізу попередньої ґрантової хвилі та плануванню наступної. Ми провели кілька консультацій стосовно участі в програмі та взяли інтерв'ю в переможців попередньої хвилі. Також запланували наступні навчальні програми і менторський супровід для громадських організацій та ініціативних груп.

У вересні провели навчання в партнерстві з ПРООН на тему **«Школа проєктного та ґрантового менеджменту»**, яку відвідало 30 учасників. Основною тренеркою школи була Оксана Глєбушкіна, директорка центру «Нова генерація», а також члени команди «Теплого міста» – Росана Тужанська, Андрій Левицький та Ірина Ковтун, які поділилися своєю експертизою в роботі з комунікаціями, бюджетуванням та плануванням ресурсів, моніторингом та оцінкою проєктів.

Провели одноденне навчання у партнерстві з ПРООН на тему **«Як і де залучати ресурси на свої проєкти»**, яке відвідало майже 30 учасників. На цьому тренінгу ми розглянули декілька тем: «Корпоративний фандрейзинг, як з ним працювати і як вибудовувати стратегію» – лекторка Людмила Крижановська. «Особливості співпраці з донорськими організаціями та написання заявок, на що варто звернути увагу» – Христина Магас. «Краудфандинг, як він працює на прикладі biggggidea.com» – Людмила Нікітіна. «Створення бізнес-спільнот та взаємодія з ними» – Росана Тужанська.

...

У листопаді ми оголосили **нову ґрантову хвилю.** Серед нововведень – напрямок **«екологія та сталість»**, в межах якого плануємо підтримувати проєкти що працюють у напрямках екології, відповідального ставлення до споживання та здорового способу життя. Решта напрямків програми залишилися незмінними – **«прогресивна освіта», «сучасне мистецтво» та «міський простір».**

Загалом на участь в цій ґрантовій хвилі ми отримали 41 заявку.
Це 11 проєктів в категорії «до 20 тисяч гривень» і, відповідно,
30 проєктів в категорії «до 90 тисяч гривень».

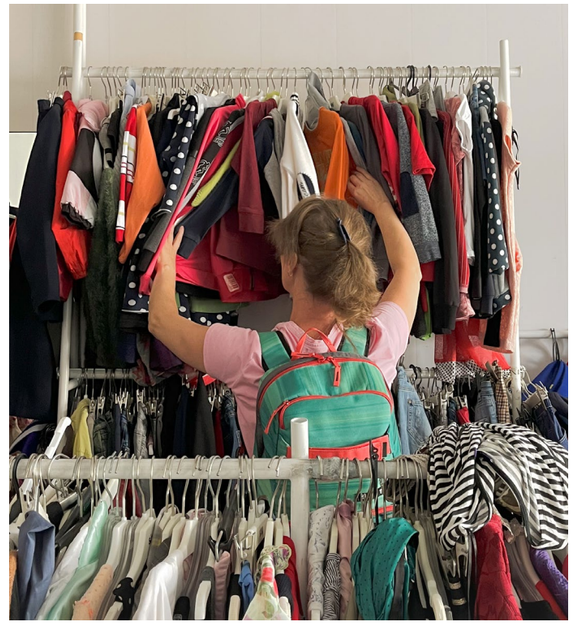
Сам ґрантовий конкурс пройде в січні 2024 року.

...

Також в межах ґрантової хвилі ми провели **«Школу ґрантового менеджменту»**, на яку подалося майже 60 організацій та ініціативних груп, тож ми відібрали 30 учасників. Лекторкою школи знов була Аліна Бочарнікова. Впродовж двох днів вони з учасниками розбирали, як працювати з аплікаційною формою та ефективно реалізовувати проєкт.

«СпівДія.Одяг»: причетність до спільної справи створює справжню спільноту

Текст: Марія Гаврилова

Волонтерська ініціатива «СпівДія.Одяг» працює у Франківську майже від початку повномасштабного вторгнення. Тоді її команда допомагала необхідними речами людям, що були вимушені залишити дім через російську агресію. А вже у 2023 році вони запустили соціальну «Крамничку доброти», яка працює для всіх, хто має потребу. Зараз в просторі крамнички – безліч речей. Одяг та інші необхідності, як то дитяче харчування, памперси, іграшки, передають великі гуманітарні організації та приносять самі містяни. Речі йдуть не тільки людям у складних життєвих обставинах. Окремі збори – і для військових на передовій, і для лікарень, що приймають поранених. Дитячі речі, яких зараз в «Крамничці» вдосталь, передають в дитячі будинки.

В команді «СпівДія. Одяг» 11 волонтерів. Здебільшого це також нові мешканці Франківська, які були змушені покинути домівки. Ірина Ротар, координаторка ініціативи, каже, що їм було важливо об'єднати франківців та нових мешканців міста, а також поділитися філософію свідомого споживання. Виявилось, що не всі речі з гуманітарної допомоги ще можна носити, тож в команди виникла ідея створити «Майстерню доброти».

«Люди хочуть спілкуватися, а ніщо не об'єднує так, як спільна праця. Був дуже милий момент, коли на одному майстеркласі дівчинка років 12 вчила старшу пані в'язати.

Ця причетність до спільної справи створює справжню спільноту», – розповідає Ірина.

Це серія майстеркласів на базі «Крамнички», де охочі можуть під наставництвом швачок зробити сумку зі старих джинсів або іграшку з в'язаної кофтини та дати старим речам нове життя. Ірина займалася волонтерством і раніше, а от з ґрантами працювала вперше. Про програму від «Теплого міста» почула на одному з тренінгів для представників громадського сектору і вирішила спробувати. Так запустилася «ланцюгова реакція»: на ґрантові кошти орендували приміщення для «Крамнички», далі ініціативу підтримала ще одна громадська організація і волонтерам вдалося реалізувати «Майстерню доброти».

В планах волонтерів – масштабувати «Майстерню доброти»: закупити обладнання, проводити більше майстеркласів і навіть організувати соціальне підприємництво. А в планах самої Ірини – пропагувати свідоме ставлення до речей і турботливе ставлення до людей, що тебе оточують.

Стратегія Івано-Франківська

Анастасія Обрізків

Цього року ми актуалізували процес роботи над «Стратегією розвитку Івано-Франківська» та розпочали з налагодження співпраці між партнерами: міською владою, «Карпатським інститутом аналітики “FrankoLytics”», Франківським драмтеатром, «Бізнес Асоціацією Івано-Франківська» та «Теплим містом».

Робота над проєктом відбувалась у форматі панельних дискусій, лекцій, воркшопів, зустрічей з обміну досвідом, а завершили цей цикл подій у 2023 році проведенням «Форуму розвитку та відновлення».

Протягом 2023 року ми провели 13 панельних дискусій, на теми, близькі громаді Івано-Франківська. Серед спікерів здебільшого були представники міської влади, бізнесу, громадського сектору, а також діячі сфер медицини, культури, просторового розвитку тощо. Загалом тематики панельних дискусій можна поділити на кілька категорій:

Усі відео з панельних дискусій можна переглянути за QR-кодом:

Суспільство:

Рік війни: роль Івано-Франківська в Україні
Не/рівності: жінки та чоловіки
Роль громадських організацій в післявоєнній відбудові
Що таке «Анатомія рашизму» та феномен «Какая разніца»

Медицина та здоров'я:

Медицина та відновлення
Непроста розмова: ментальне здоров'я під час війни

Бізнес та розвиток:

Чому я живу в Івано-Франківську?
Креативні економіка
Як Івано-Франківську робити більше? Інтеграція ВПО, релокація бізнесу та початок відбудови

Архітектура та інфраструктура:

Куди прямує архітектура міста?
Розмова про архітектуру
Нові виклики для інфраструктури міста
Інклюзивність міста: старі проблеми та нові виклики

Також ми провели 8 лекцій з провідними спеціалістами та інтелектуалами, під час яких говорили на суспільно важливі теми:

Економіка та розвиток:

Наша перемога та післявоєнний світ.

Валерій Пекар

Економіка України до війни, сьогодні та сценарії.

Роман Шеремета

Просторовий розвиток міст та громад.

Юрій Лозовенко

Дизайн для всіх: концепція та принципи універсального дизайну.

Євген Борисенко

Суспільство та ідентичність:

Перевідкриття минулого: як ми шукаємо, вивчаємо і зберігаємо культурну спадщину.

Остап Українець

Війна і мир: тези до дискусії про минуле і майбутнє України.

Ярослав Грицак

Дикий Захід Східної Європи.

Павло Казарін

Від викликів і хаосу до усвідомлення і сили.

Андрій Зелінський

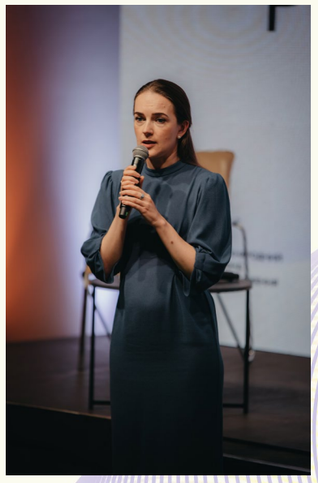

Ключовою подією 2023 року став **«Форум розвитку та відновлення»**, який відбувся 20 жовтня. Основними темами панельних дискусій були:

Людський капітал. Освіта. Таланти

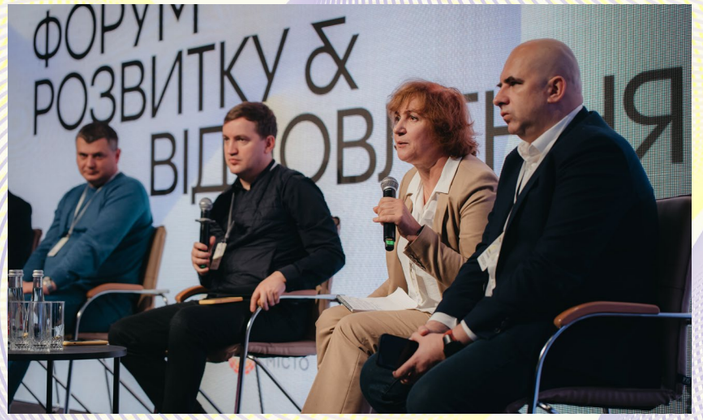

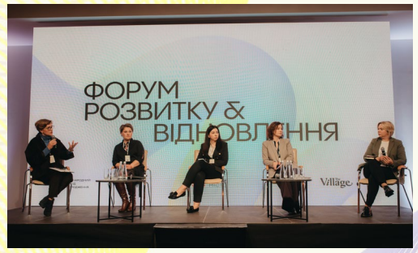
Реабілітація і ментальна підтримка військових та ветеранів

Виклики та можливості реабілітації, ментальної та психосоціальної підтримки військових і ветеранів на локальному рівні

Участь тилових міст та регіонів у відновленні та відбудові (модернізації)

У жовтні відбувся наш перший воркшоп, спрямований на початок співпраці міської влади та мешканців міста у тематиці просторового планування та розвитку міста:

Парк «Молодіжний». Потенціал та загрози.

(Андрій Коман, Тарас Сенів)

Тема просторового розвитку продовжилась також у співпраці з Фондом «Промприлад» у проєкті «Коворкінги та дитячі установи, створені для батьків з особливим акцентом на жінок та їхню участь у економічній діяльності». Одним із компонентів проєкту є розробка рекомендацій щодо стратегії розвитку інклюзивної інфраструктури Івано-Франківська. Для реалізації цього етапу спільно з компанією «Оресунд» провели онлайн-опитування мешканців Івано-Франківська та фокус-групу для мапування та формування запиту від мешканців щодо проблематичних зон міста.

Вже в жовтні презентували перший зріз за результатами опитування та опрацювали дані у вигляді картографування, інтерв'ю та натурних обстежень:

Презентація результатів опитування та фокус групи.

(провела Катерина Лозовенко)

У 2023 ми також провели серію воркшопів, головна мета яких – посилення спроможності громадських ініціатив:

01

Дизайн мислення та командне лідерство в інноваціях у громадському секторі.

(Олександр Акименко)

02

Війна. Відбудова. Відновлення. Як громадським організаціям комунікувати про складні речі зрозуміло.

(Отар Довженко)

03

Комунікації та сторітелінг в громадському секторі.

(Юлія Саліженко, Юрій Марченко)

04

Комунікація під час війни: як говорити з військовими, ВПО та один з одним.

(Ігор Огданський)

05

Як підходити до залучення ґрантів та реалізації проєктів ЄС.

(Любов Мочарська)

06

Сталий розвиток та фандрейзинг. Фінансовий менеджмент у грантових програмах.

(Оксана Дащаківська)

07

Соціальне підприємництво для громадських організацій.

(Аліна Бочарнікова)

З квітня по липень Карпатський інститут аналітики “FrankoLytics” на замовлення «Теплого міста» проводив «Дослідження громадського сектору Івано-Франківська». Завершальною подією дослідження стало мапування викликів, проблем, точок росту організацій громадянського суспільства Івано-Франківська – **«Як об’єднати бізнес, владу та громадський сектор. Виклики, точки дотику та рішення»** з Олександрою Баклановою, до якого долучилися близько 40 представників громадських організацій.

Також у вересні разом з Prometheus ми запустили курс «Суспільні зміни через громадську діяльність», в якому оцифрували 10-річний досвід організації та продемонстрували дієві приклади програмних напрямків, які можна втілювати у будь-якому місті. Курс пройшло понад 330 осіб, які залишили добрі відгуки про нього:

«Рекомендую курс усім представникам ГО, так як він покриває основні напрямки роботи і дає розуміння ключових способів, інструментів та стратегій для роботи. А також, неймовірно мотивує. Результати Теплого міста надихають!»

«Дякую за курс! Він виявився корисним для мене, як для новачка у громадському секторі. Інформація подавалася доступно і в приємному темпі. Курс допоміг структурувати певні знання та уявлення про багаторівневу діяльність організації, поглибив розуміння внутрішніх процесів як Теплого міста, так і організації такого роду взагалі. Знайшла багато спільних рис із організацією, де працюю я та сильно надихнулася».

Якщо в цифрах, то за 2023 рік ми провели 28 подій, які відвідали понад 1600 осіб, з яких:

13 панельних дискусій – понад 60 спікерів, близько 700 глядачів;
8 лекцій – понад 600 слухачів;
8 воркшопів – близько 200 учасників;
1 мапування – 50 учасників;
1 форум – понад 100 учасників.

За рік також вийшло 60 публікацій, 23 відеозаписи подій та 11 аудіоподкастів.

Не «після перемоги». Розмова про підтримку ветеранів з Масі Найємом, «Повернись живим» і Superhumans

Авторка: Марія Гаврилова
Фото: Антон Сорочак
Видання: The Village

Чому психічне здоров'я ветеранів залежить не лише від якості реабілітаційних центрів, а від кожного з нас? З якими викликами вже зараз стикаються реабілітаційні центри? І чому надавати психологічну допомогу важливо вже на першій лінії фронту? Про це говорили під час «Форуму розвитку та відновлення», який організувало «Тепле місто» в Івано-Франківську.

У дискусії «Реабілітація та ментальна підтримка військових та ветеранів» взяли участь CEO Superhumans Center Ольга Руднєва; адвокат, військовослужбовець і правозахисник Масі Найєм; керівник департаменту стратегічних ініціатив фонду «Повернись живим» Іван Науменко; директорка Центру психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» МОЗ України Ксенія Возніцина й психіатр, психоаналітик, завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології ІФНМУ Михайло Пустовойт. Ми занотували головне з розмови.

Подія відбулася за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Модерувала дискусію керівниця «Теплого міста» Росана Тужанська.

Ксенія Возніцина
директорка Центру психічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» МОЗ України

Психічне здоров'я ветеранів і військовослужбовців, захисників і захисниць, які повертаються з фронту додому, буде залежати не так від якості реабілітаційних центрів, хоча й від цього також, як від кожного з нас. Від того, як зустрінуть [ветерана] скрізь: у кав'ярні, маршрутці, лікарні, на місці роботи. Є абсолютно чіткий постулат – буде залежати, чи розвинеться важкий розлад, чи буде стан хронічним і тривалим.
Не всім буде потрібна психологічна, психотерапевтична чи психіатрична допомога. Часто люди плутають психологічну допомогу й реабілітацію з психосоціальним нижчим рівнем допомоги. Це не про роботу психолога, а про життя людини в громаді: про якісні соціальні і юридичні послуги, про можливість отримати профорієнтацію або працевлаштування. Це та підтримка від кожного з нас, про яку я говорила, яка унеможливить бюрократичні й важкі процеси, що виводять дуже крихкий стан психічного здоров'я не в кращий бік посттравматичного зростання, а навпаки.

Тому закликаю всіх готуватися зустрічати ветеранів. Не вони мають інтегруватися в суспільство, а суспільство має інтегруватися під те, що ці люди будуть серед них. Вони роблять ексклюзивну послугу для всіх нас. І мають таку ж ексклюзивну послугу отримувати, коли повертаються.

Масі Найєм
адвокат, військовослужбовець ЗСУ й правозахисник

[Потрібно] побудувати правильну ветеранську політику. Але дуже важливо, яка головна мета? Поки «вони» воюють, ми з вами якимось чином живемо далі. Нам потрібно вибудувати таку політику, щоб [ветерани] стали рівними з нами. Ця політика не повинна робити [ветеранів] домінантною частиною суспільства. І не дай боже, не робити їх жертвами. Вони не є жертвами, вони нормальні, не треба до них ставитися, як до хворих. Я розумію, що я особа з інвалідністю, коли до мене так ставляться, бо сам себе таким не відчуваю.

Суспільство може актуалізувати ці питання. У нас дуже розпорошений фокус уваги. Ви щодня берете участь у якихось срачах у Twitter або Facebook. Добре, що ви таким чином якось розвантажуєте себе. Але треба збиратися докупи, бо війна не закінчиться наступного року. Вона не закінчиться у 2025-му році. Я не знаю, коли вона закінчиться. Тому це довга дорога. Що швидше ми полагодимо певні проблеми, пов'язані з військовими, то менше серед вас підуть на війну.

Ольга Руднєва
CEO Superhumans Center – центру реабілітації та протезування для постраждалих від війни

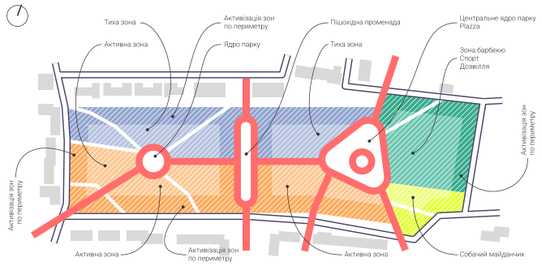
Якщо говорити про виклики, то перше – це сприйняття людей суспільством. Це наша найбільша проблема, на яку нам вказують пацієнти. Для мене великим шоком було, коли ми дізналися, що наші пацієнти соромляться знімати протези в потягах, щоби не засмучувати людей поряд. Бо забагато поглядів, забагато запитань. І наші суперлюди, які тут бігають на протезах, вимушені спати в ньому всю ніч. Це небезпечно для їхнього життя. Але вони ховають ці протези, одягають штани, бо забагато уваги, забагато неадекватної реакції навколо. Скільки ми не говоримо – ми змінили якусь бульбашку навколо себе, але загалом суспільство не готове до прийняття таких людей.

Тому нам потрібна едукація, підвищення рівня знань суспільства щодо людей з інвалідністю, що їм треба говорити, що не треба. Дуже класно сказав Масі [Найєм]: ставтеся до них як до нормальних людей. Вони можуть пережити фантомні болі, можуть пережити біль ставання на протез перший раз, але невдячність у суспільстві їм пережити набагато складніше. І це те, що буде тригером для загострення психічних станів, про які говорила Ксенія [Возніцина]. Для нас це дуже болісна тема. Бо ми можемо створити класні умови в Superhumans, можемо створити окремий всесвіт, але наші люди вийдуть і будуть спілкуватися зі звичайними людьми на вулицях.

Розлогий матеріал читайте за QR-кодом:

Франківці спільно напрацювали рекомендації для оновлення парку «Молодіжний»

Комплексна схема розвитку парку "Молодіжний"

Текст: Ольга Суровська
Фото: Антон Сорочак
Видання: Репортер

Днями у Франківську пройшов воркшоп «Парк Молодіжний. Потенціал та загрози». Небайдужі франківці зібралися у просторі Промприлад.Реновація, аби обговорити перспективи та проблеми однієї з найбільших зелених зон міста та разом напрацювати план її розвитку. Головним питанням воркшопу було – «Дорога чи вулиця». Які відповіді віднайшли учасники воркшопу, бачив Репортер.

Почути людей

Організатори воркшопу – проєктна менеджерка "Теплого міста" Анастасія Обрізків, директорка КП «Центр розвитку міста та рекреації» Руслана Василюк та архітектори Андрій Коман і Тарас Сенів – перед воркшопом відвідали парк "Молодіжний", аби дослідити його на місці та сформувати власне бачення щодо ситуації в парку.

Саме за запитом КП «Центр розвитку міста та рекреації» і був організований воркшоп. Ідея виникла в продовження освітнього архітектурного напряму роботи платформи "Тепле місто". Йому передували дискусія "Куди прямує архітектура міста?" та "Розмова про архітектуру" з Юліаном Чаплинським.

Ми поцікавилися у Руслани Василюк чи є у них якийсь об'єкт, на якому ми могли б бути корисними, залучити мешканців. І їй цікаво було почути думку мешканців щодо парку "Молодіжний", – розповідає проєктна менеджерка "Теплого міста" Анастасія Обрізків. – Вони вже працюють над парком, але щодо розвитку і стратегії, хотіли б опиратися на побажання людей, які там мешкають, на думку спеціалістів. Так і прийшли до цієї теми.

Один із модераторів зустрічі архітектор, директор прохотіли б опиратися на побажання людей, які там мешкають, на думку спеціалістів. Так і прийшли до цієї теми. Один із модераторів зустрічі архітектор, директор проєктно-консалтингової компанії "Urban Progress" Андрій Коман каже, мета воркшопу – спробувати згенерувати цікаві ідеї, як далі може розвиватися цей парк, адже сквер "Молодіжний" потребує додаткових інтервенцій.

єктно-консалтингової компанії "Urban Progress" Андрій
У будь-якому проєкті, особливо якщо він складний і соціально важливий, потрібно вислухати думки різних сторін. Цим парком користується величезна кількість людей, що проживають поряд, – говорить Андрій Коман. – Будь-який хороший спеціаліст перед тим, як починати проєктувати, вивчає ситуацію. Тому для нас, як для проєктувальників, почути різні думки теж важливо. Ми не будемо підказувати чи допомагати, у цьому проєкті основна наша роль – дати можливість людям згенерувати ідеї.

Напрацьовані на воркшопі пропозиції та концепції передадуть комунальному підприємству, що опікується парком – «Центр розвитку міста та рекреації».Ми розуміємо, що тут можуть бути ідеї, які в реалізації довгі, складні, коштовні, – говорить Андрій Коман. – Руслана Василюк сама буде вирішувати, як з цією інформацією працювати. Можливо, проєктно-кошторисну документацію будуть замовляти на основі цього воркшопу.

Легені та альтернатива

За словами Руслани Василюк, «Молодіжний» парк – другий за величиною в Івано-Франківську. Тож зберегти цю велику зелену зону – дуже важливо.

На жаль, у нас в місті мало якісних, хороших зелених насаджень. З кожним роком все більше набуває актуальності питання збереження чистоти повітря. А по-друге, після того, як в центральному парку відновили інфраструктуру і зробили благоустрій, всі відвідувачі, в тому числі туристи, сконцентрувалися саме на тих об'єктах. Це навантаження надзвичайно велике. Ми розуміємо, що треба шукати нові локації, але дуже обережно підходитидо облаштування інфраструктури.

Руслана Василюк переконана: добре облаштована інфраструктура парку «Молодіжний» може створити вагому альтернативу центральному парку.

Ми потрохи до нього беремося. Є певні об'єктивні обставини, через які реконструкція не відбувається так швидко, як би ми того хотіли. Були часи ковіду, потім почалися військові дії. Проте ми стараємося хоча б маленькими кроками, але рухатися в напрямку відновлення цього об'єкту, щоби він став конкурентом нашому центральному парку, – розповідає Руслана Василюк.

Оновлення парку «Молодіжний» почали з галерейної мережі. Надалі його планують облаштовувати вуличними меблями, відновлювати дитячі та спортивні майданчики. За словами Руслани Василюк, важливо мати концепцію розвитку парку, в якій врахувати прилеглі території, транзитні шляхи, бічні вулиці, що потребують ремонту. Аби все втілити, готують грантові заявки.

Має бути комплексний підхід, – каже Руслана Василюк. – Перед воркшопом ми з організаторами виходили на місце – дивилися, розповідали свої нюанси, наші багаторічні спостереження: за потоками людей, за їхніми потребами – які місця вони обирають і для яких потреб. Парк умовно поділений, це видно на Google-карті. І згідно з Генпланом, там мала б бути дорога. Це є ризиком, бо якщо парк розділити навпіл, він втратить дуже великий потенціал, як на мене.

Розлогий матеріал читайте за QR-кодом:

НЕФ

Тетяна Лебухорська

Проєкт «Нова економіка Івано-Франківська» (НЕФ) розпочався у березні 2022 року та триватиме до березня 2025 р. У 2023 році ми продовжували підтримку локального та релокованого в Івано-Франківськ бізнесу, налагоджували взаємодію спільнот з фокусних тем проєкту (прикладна наука, стале будівництво, предметний дизайн), розвивали напрям підтримки інновацій (продуктові воркшопи, інноваційні ваучери), втілювали інфраструктурну частину проєкту.

Консалтингові програми для бізнесу

Це консалтингові програми різних форматів: короткі консультації, які відбуваються раз у місяць («Швидка бізнес-допомога»); поглиблені консультації; консалтинговий супровід бізнесу в реалізації окремих проєктів; допомога із залученням ґрантового фінансування (супровід ґрантів). Консультації для бізнесу організовує партнер проєкту – агенція економічного розвитку PPV (Львів). За рік відбулись понад 200 консультацій для бізнесу в різних форматах.

Інноваційні ваучери

«Конкурс підтримки інноваційного розвитку малого та середнього підприємництва в Івано-Франківській міській територіальній громаді» – це програма фінансової підтримки малого та середнього бізнесу для стимулювання інноваційної діяльності.

В межах проєкту НЕФ виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради виділив з міського бюджету фінансування в розмірі 1 200 000 гривень на реалізацію бізнесом інноваційних проєктів, завдяки чому 20 компаній отримали фінансування в розмірі до 60 000 кожен. Це фінансування допомагає підприємцям закрити такі потреби, як, наприклад, реєстрація патенту на власну технологію вирощування шкіри з міцелію гриба, реєстрацію торгової марки, розробку комунікаційної стратегії для промоції бізнесу в національних та міжнародних медіа тощо.

Європейські дні досліджень та інновацій

Для того, аби спільноти підприємців, науковців, дослідників, новаторів знайомились, обмінювались досвідом, знаходили точки дотику та налагоджували співпрацю, ми проводимо мережування та різноманітні події. Найбільшою у 2023 році стала «Європейські дні досліджень та інновацій», що цієї осені вперше відбулася в Івано-Франківську. Подію відвідали понад 180 підприємців, науковців, новаторів з Івано-Франківська та інших міст: Калуша, Кам'янця-Подільського, Львова, Києва, Запоріжжя, Харкова.

«Дні досліджень та інновацій – це щорічний флагманський захід Європейської Комісії для обговорення та формування майбутнього досліджень та інновацій в Європі та за її межами. Цього року Івано-Франківськ вперше приєднався до цієї ініціативи Європейського Союзу та став ще одним майданчиком для обговорення теми інновацій.

Основні питання, які обговорювали спікери та учасники панельних дискусій: роль та важливість інновацій для економіки та для перемоги, комерціалізація наукових розробок, співпраця бізнесу та науки, фінансування інновацій.

Мейкерспейс

Для розвитку екосистеми інновацій важливою є інфраструктура. В межах проєкту НЕФ на території інноваційного центру «Промприлад. Реновація» (партнера проєкту) реалізується основна інфраструктурна частина.

Це 1200 кв.м, на яких розміститься майстерні різного профілю: дерево- та металообробка, інженерія, конструювання, керамічна майстерня, майстерня 3D-друку тощо. Також тут працюватиме наукова лабораторія. В мейкерспейсі підприємці, спеціалісти, конструктори, інноватори зможуть працювати над розробками продуктів на різних етапах: від прототипування ідей до дрібносерійного, а в деяких випадках і виробництва повного циклу.

У 2023 році відбулося планування основних просторів, закупівля обладнання. Зараз в приміщенні мейкерспейсу ведуться завершальні ремонтні роботи, відкриття заплановано навесні 2024 року.

Вже сьогодні на базі цієї інфраструктури проводяться продуктові воркшопи з розробки нових продуктів. Наприклад, створення штучної шкіри з міцелію, розробка прототипу меблів чи технології виробництва акустичних панелей із залишків текстильного виробництва.

Makerspace – це спільний робочий простір для майстрування, прототипування, навчання та дослідження. Креативне середовище для мейкерів-творців, підприємців, стартапів, новаторів.

Продуктові воркшопи

Важливий напрямок проєкту, який сприяє появі інноваційних продуктів – продуктові воркшопи. Це формат, під час якого можна створити новий, покращити наявний продукт чи послугу, розробити прототип чи протестувати ідею, створити кілька ітерацій продукту за потреби. Цей напрям координує партнер проєкту – урбаністична лабораторія METALAB. Команда залучає потрібних фахівців та експертизу відповідно до запиту підприємців.

[01]

Акустичні панелі.
Підприємиця Вікторія Іванова займається виробництвом текстилю, а її чоловік – інженер з акустики. Ідея Вікторії – створювати акустичні панелі із залишків швейного виробництва. Основний виклик полягав у пошуку обладнання, за допомогою якого можна подрібнити текстиль у таку фракцію, із якої надалі можна виготовляти панелі. Пошуки обладнання привели команду до виробника в Івано-Франківську. До проєкту залучили науковця з Прикарпатського університету ім.В.Стефаника (ПНУ) – Сергія Курту. Зараз команда фіналізує напрацювання воркшопу, отримані результати тестуються в лабораторії, щоб перейти до наступного етапу розробки.

[02]

Дизайнерський продукт з переробленого пластику.
Ще один воркшоп провели для команди, яка створює новий дизайнерський продукт з переробленого пластику. В межах проєкту вдалося створити повністю готові до подальшого серійного виробництва прототипи. Наразі команда подає заявку на патентування створених продуктів.

[03]

Дитяча гра для бренду KIKA kids.
Створення нової дитячої гри – такий запит отримала команда METALAB від бренду KIKA kids, компанії, що експортує дитячі іграшки та текстильні вироби власного виробництва.

[04]

Лампа-ліхтарик за open source моделлю.
Процес розробки лампи-ліхтарика складався з двох частин. Спочатку створили внутрішню частину – акумулятор, який можна зібрати в умовах невеликої майстерні чи навіть в домашніх умовах з нескладних матеріалів. Потім розробили модель та виготовили корпус лампи на 3D-принтері. Ця лампа створена за open source моделлю, кожен може зробити її, користуючись інструкцією.

Сайт neweconomy.if.ua – інфопортал про інноваційну діяльність

У 2023 році запрацював сайт проєкту, на якому ми публікуємо як новини та оновлення про активності проєкту, так і історії тих, хто створює інновації:

Інноваційні історії
Розповідаємо історії інноваторів, які живуть поруч з нами.

Актуальні новини
Активності, події, останні новини, щоб слідкувати за життям проєкту та розвитком інновацій в Івано-Франківську.

Агенти інновацій
Ентузіасти та професіонали, які працюють на перетині технологій та бізнесу. Вони сприяють партнерству між компаніями, науковцями та урядовими органами, підтримуючи екосистему інновацій та забезпечуючи сталий розвиток економіки.

База знань
Статті, новини з глобального світу інновацій, навчальні матеріали на тему інновацій у зручному форматі.

Прямі ефіри на тему інновацій

В межах підготовки до Європейських днів досліджень та інновацій провели чотири прямих ефіри з підприємцями, науковцями, які працюють у сфері технологій та інновацій:

- **Бізнес на кавовій гущі: як інновації рятують екологію.**
  Юрій Тустановський та Дмитро Бідюк, співзасновники Rekava – компанії, що виготовляє продукцію з кавової гущі.
- **Шлях інноваційного продукту з лабораторії на експортні ринки з Олександром Соболенко, генеральним директором Releaf Paper – компанії, що виготовляє папір з опалого листя.**
- **Як залучати фінансування на інноваційні проєкти з Романом Зінченко, співзасновником організації Greencubator.**
- **Наука, бізнес, інновації: як це працює разом у біотехнологічному проєкті з директоркою компанії BioAnalyt, науковицею Анною Женчук.**

Дослідження та аналітика в межах проєкту

У 2023 році команда агенції економічного розвитку PPV підготувала аналітичні матеріали з декількох тем:

[01]

Адаптація компаній Івано-Франківська та області до воєнних викликів: аналітика та приклади: завдання – дослідити досвід компаній, що працюють в Івано-Франківську та області, щоб зрозуміти, як бізнеси різних розмірів і галузей адаптували свою діяльність до нових умов, проблеми, з якими вони стикнулися під час впровадження змін, вплив нових продуктів або сервісів на їхню діяльність і плани розвитку після завершення військових дій.

[02]

Мапування ринку будівництва Івано-Франківська та області: завдання – краще розуміти ситуацію з будівельною галуззю міста та області, включити туди гравців, які формують додану вартість від етапу сировини та ресурсів і завершуючи продажем на ринку нерухомості. У фокусі дослідження – малий, середній та великий бізнес, що зареєстрований в Івано-Франківській області та формує додану вартість у регіоні або активно зростає.

[03]

Експорт товарів і послуг в умовах повномасштабного вторгнення: досвід компаній з Івано-Франківська та області: завдання цього дослідження – зрозуміти, як бізнеси з Івано-Франківської області, які експортували до 2022 року або почали експортувати свою продукцію після лютого 2022 року, адаптували свої процеси в умовах повномасштабної війни; проаналізувати досвід цих компаній та зрозуміти, з якими саме викликами зіткнулися підприємці, намагаючись пристосуватися до нових умов.

Події та нетворкінг

Робота зі спільнотою науковців

Для формування зв'язків між середовищами науки та бізнесу наша команда знайомиться з університетськими спільнотами. В червні ми зустрілися з представниками Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, в липні провели зустрічі з науковцями Івано-Франківського національного медичного університету та Прикарпатського Національного Університету ім.Василя Стефаника.

В жовтні в межах Європейських днів досліджень та інновацій провели круглий стіл на тему комерційної діяльності закладів вищої освіти. Науковці були активними учасниками трьох семінарів з інноваційного менеджменту, які відбулися в листопаді та грудні.

Експертна зустріч для консультантів

За 1,5 року проєкту ми залучили багатьох експертів до допомоги бізнесу у форматі консалтингу. Щоб сприяти формуванню локального консалтингового ринку в Івано-Франківську, в листопаді провели зустріч для експертів «Як розвивати свій консалтинг», яку відвідали понад 20 учасників. Спікер Антон Шулик поділився своїм досвідом консультування, дав поради як знаходити клієнтів, як оцінювати та просувати свої послуги, провів інтерактивні вправи для учасників для знайомства та самопрезентацію.

Укриття на території Промприладу

В межах НЕФ передбачено часткове відновлення укриття заводу Промприлад, що знаходиться в Івано-Франківську. У 2023 році розпочато роботи з відновлення укриття, які будуть завершені до кінця проєкту.

Екосистема інновацій: як в регіонах України формують сприятливе середовище для ідей, людей та бізнесу

Авторка: Тетяна Лебухорська
Фото: Антон Куба
Видання: Економічна правда

ЄС скеровує 2,3% ВВП на дослідження та розробки і саме їх визначає ключовим рушієм у досягненні актуальних цілей: Європейський зелений курс; економіка, що працює для людей; просування європейського способу життя; пристосування до епохи цифрових технологій; посилення ролі Європи у світі; новий поштовх для європейської демократії. Так чи інакше, але ці цілі ставить перед собою і Україна – тим більше в статусі кандидата на членство в ЄС.

Мета, мотивація та виклики

Велика мета НЕФ – створити в Івано-Франківську екосистему інновацій. Інакше кажучи, сформувати середовище, що сприятиме генерації ідей та впровадженню новітніх розробок, а отже, поступовому переходу Івано-Франківська до видів економічної діяльності з вищою доданою вартістю. Виклик полягає не тільки в стимулюванні думки і дії – необхідна консолідація дуже широкого кола гравців, створення фізичної інфраструктури та запровадження відповідних інструментів розвитку інновацій.

Тому проєкт сфокусований на трьох секторах з високим потенціалом: прикладна наука, промисловий дизайн та стале будівництво. Важливо, що його активно підтримує місцева влада – успішна реалізація концепції вигідна усім сторонам.

Ігор Попадюк
директор Департаменту інвестиційної політики, проєктів, міжнародних зв'язків, туризму і промоцій міста Івано-Франківської міської ради

Ми бачимо чіткий взаємозв'язок між спроможністю розвитку та взаємодією міст і людей, які залишились та не виїхали на роботу в Європу. Досвід засвідчує: там, де будуються технологічні й індустріальні парки, створюються освітні та професійні кластери, – люди залишаються і знаходять мотивацію для саморозвитку й розвитку бізнесу.

На мій погляд, саме створення сприятливого середовища для інноваторів, підприємців, середовища можливостей повинно бути довгостроковою метою кожного міста України.

Вступаючи в Європейський Союз, ми вступаємо в конкуренцію за тих людей, які хочуть розвиватись, створювати нові продукти та послуги, тож чим більш розвиненим буде інноваційне середовище, тим комфортніше тут буде працювати, тим більше розумних та підприємливих людей залишаться в місті, а це – наш потенціал для розвитку.

Уроки НЕФ

Володимир Воробей
директор агенції економічного розвитку PPV, асоційованого члена мережі European Creative Business Network

Важливість екосистеми інновацій на локальному рівні найкраще проілюструвати прикладами, з якими ми зіткнулись у проєкті Нова економіка Франківська. Виробнику дронів потрібна бізнес-експертиза (бізнес-процеси, управлінський облік, ціноутворення) – незрозуміло, до кого звертатися; стартапу з виробництва шкіри з міцелію потрібне фінансування на розробку продукту та подальше масштабування – немає відповідних фондів фінансування й інформації, хто може допомогти залучити ці кошти; університет є партнером дослідницького проєкту і шукає бізнеси для тестування технології – як вийти на місцеві компанії та залучити їх до тестування; компанії потрібна експертиза у переробці відходів текстильного виробництва – хто може підібрати експертів з університетів або інших компаній?

Фінансування, інфраструктура, пошук партнерів і контактів, технічний та бізнес-консалтинг, експертиза, клієнти й ринки, підрядники, постачальники – це складники екосистеми інновацій, які мають бути на місцевому рівні принаймні у більших містах. Періодичні заходи та проєкти не можуть замінити потребу в інституціях, що виконують ці функції постійно.

...

Власне, на формування екосистеми таких інституцій в Івано-Франківську і працює команда проєкту «Нова економіка Франківська».

Інновації є драйвером економічних процесів, де б вони не запроваджувались – у розвинутій економіці чи в невеликому місті країни, що претендує на членство у ЄС. Підприємцям та бізнесу потрібно рухатись в напрямку інновацій, щоб бути реально конкурентоспроможними. А в умовах війни та подальшого післявоєнного відновлення країни це може бути для багатьох бізнесів критично важливим фактором.

Повну версію статті читайте за QR-кодом

Розвиток організації

Бізнес спільнота

В середині 2023 року ми відновили співпрацю з «Бізнес-спільнотою Теплого міста». Через виклики в країні та трансформації, які відбувалися в «Теплому місті», формат співпраці також змінився.

Ми розпочали комунікацію із попередніми учасниками спільноти, яка складалася з 50 бізнесів. Частина підприємців продовжила підтримувати проєкти «Теплого міста» фінансово та ресурсно. Для нас це дуже цінна співпраця, адже вбачаємо в цьому віру і підтримку в нашій діяльності, що вкотре підкреслює її значний вплив як для міста, так і для бізнесу.

Інші події

Протягом 2023 ми також активно відвідували події наших партнерів та дружніх організацій:

Серпень

Команда «Теплого Міста» підписала меморандум з ГО «Алгоритм дій» і домовилася поступово впроваджувати у Луцьку кілька програмних напрямків, серед яких: посилення громадських ініціатив через соціальне підприємництво, подієві програми, ґрантову програму з підтримки громадського сектору в місті.

«Алгоритм дій» – громадська організація, яка об’єднує бізнес, технологічну і креативну спільноту Луцька і дає змогу забезпечувати сталий та інноваційний розвиток регіону. У 2022 році ГО заснували луцькі підприємці, які об’єднали свої зусилля для покращення міста.

Вересень

Частина нашої команди взяла участь в ідеатоні Unlock Ukraine: 3-денна програма об’єднала понад 150 учасників з України та з-за кордону для пошуку шляхів, як зробити наші міста, села і громади більш інклюзивними. Організатори: МФ «Відродження», Празький центр громадянського суспільства.

Вересень

Команда програми «Читай» відвідала Міжнародний поетичний фестиваль Meridian Czernowitz, що став доброю можливістю познайомитись і поспілкуватися з великою частиною дієвців культури, що зібралася у Чернівцях. Також в межах фестивальних днів провели зустріч з частиною спільноти Книжкового клубу програми «Читай», що відвідала фестиваль.

Листопад

Ми відвідали ReOpen:Zakarpattia – форум ідей та рішень для розвитку Закарпатської області, як мультикультурного фронтиру та мосту України до ЄС та НАТО. Він є незалежним дискусійним майданчиком для тих, хто виробляє та ухвалює рішення. Організатори: ГО «Інститут Центрально-європейської Стратегії» у партнерстві з представниками громадянського суспільства, органами державної влади, міжнародними партнерами та бізнесом.

...

На запрошення організаторів – Бізнес Асоціації Івано-Франківська відвідали перший в Івано-Франківську Бізнес Форум «Місто можливостей», де обговорили сучасні виклики для підприємців, їхнє подолання та нові можливості для розвитку бізнесу та міста.

Грудень

Частина команди відвідала форум «Трансформація громадського сектору: якими ми будемо завтра?», в межах якого відбулися панелі на теми: громадський сектор та відновлення України, яким буде 2024 рік для громадського сектору, молодіжна політика під час війни, громада, релокований бізнес та ВПО. Керівниця комунікаційного відділу «Теплого міста» Тереза Лащук виступила спікеркою панелі «Синергія бізнесу, влади та громадського сектору в реалізації соціальних ініціатив». Організатори: ГО «Освітньо-аналітичний центр розвитку громад».

В складі української делегації менеджерів культурної сфери з державного та громадського сектору комунікаційниця «Теплого міста» Марія Гаврилова їздила в Латвію для обміну досвідом з нашими європейськими колегами. Поїздка відбулась в межах програми «Сприяння взаємодії громадянського суспільства з органами державної влади у сфері культури як базовий принцип європейської інтеграції (досвід Латвійської Республіки) в межах діяльності проєкту Restoring Ukraine Together: building inclusive platform for Ukraine's revival, що реалізує ГО «АНТС».

Разом із колегами-представницями громад з усієї України взяли участь в міжнародному форумі «Інтеграція України до ЄС через мистецтво та культуру: Поєднуючи Україну та Латвію».

Координатор програми «Ґранти Теплого міста» Андрій Левицький взяв участь у стратегічній групі з розробки політик для ветеранів. «Пошук майбутнього. Як нам взаємодіяти та співпрацювати в інтересах українських ветеранів та ветеранок?». Організатори: Міністерство у справах ветеранів України, ІСАР «Єднання», Український ветеранський фонд, Центр демократії та верховенства права, Міжнародний фонд «Відродження», Асоціація учасників та інвалідів АТО, USAID, TAPS.

Керівниця комунікаційного відділу Тереза Лащук взяла участь у події «Зусилля громадянського суспільства в забезпеченні національної стійкості» від Програми «Підтримка громадянського суспільства в Україні» та компанії Краун Ейджженс. Подія була присвячена темі підтримки та підсиленню громадянського суспільства, розбудові сильних зв'язків з громадами, підтримці вразливих груп, а також підтримки стійкості та розвитку України. На захід запросили ключових представників громадянського суспільства, що реалізують проєкти в межах розвитку програм «Реконструкція та відновлення» та «Стійкості та Розвитку» під час реалізації Програми «Підтримки громадянського суспільства в Україні».

Команда програми «Читай», Тарас Малий та Ярина Микитин, відвідала «Подячну зустріч» наших партнерів, «Фундації ЗМІN», у Львові. На зустрічі Тарас та Ярина познайомились з проактивними дієвцями громадського сектору, які також є партнерами Фундації, та домовитися з окремими ініціативами про можливу співпрацю в наступному році.

В межах «Теплого міста» зародилися такі **інституції**:

URBAN SPACE RADIO

Радіо та медіаплатформа, що займається розвитком україномовного аудіального продукту

ПРОМ ПРИЛАД

Інноваційний центр на базі старого заводу

METALAB

Урбаністична лабораторія для досліджень та розвитку просторів, в яких ми живемо

Save Ukraine Ivano-Frankivsk NOW

Координаційний центр підтримки військових Прикарпаття

FRANKIVSK HALF MARATHON

Проєкт, що розбудовує спортивне середовище Івано-Франківська, популяризуючи активний спосіб життя

multimedia lab

Освітній простір, відеостудія та коворкінг-лабораторія

Структура надходжень за 2023 рік

Ґрантове фінансування	60,99%	**11 471 775,25 ₴**
Ґрант від National Endowment for Democracy проєкт "Зміцнення громадської активності та місцевої демократії"		**4 014 305,27 ₴**
Ґрант від Міжнародного фонду «Відродження» проєкт «Посилення спроможності громадянських ініціатив та збільшення їх впливу для протистояння викликам»		**3 513 902,81 ₴**
Ґрант від Європейського Союзу програми «Мери за економічне зростання» проєкт «Нова економіка Івано-Франківська (NEF) – підтримка нових кластерів інноваційної економічної діяльності в Івано-Франківську»		**2 174 479,91 ₴**
Ґрант від благодійної організації Renovabis проєкт «Соціокультурна інтеграція ВПО в Івано-Франківську»		**1 191 704,46 ₴**
Ґрант від ЗМІН Фундації проєкт «Публічна програма “Читай”: згуртованість громади через спільні культурні практики»		**200 000,00 ₴**
Ґрант від Міжнародного фонду «Відродження» проєкт «Хаб громадських організацій для посилення спроможності у процесах післявоєнного відновлення»		**158 752,80 ₴**
Ґрант від Королівства Нідерландів проєкт «ЧИТАЙ: соціальна згуртованість через читання»		**113 630,00 ₴**
Ґрант від ICAP Єднання проєкт «Покращення комунікаційної спроможності платформи “Тепле Місто” через розроблення комунікаційної стратегії організації»		**105 000,00 ₴**
Внески бізнесу та фізичних осіб	39,01%	**7 337 442,84 ₴**
Благодійні внески від партнерів на проєкт Save Ukraine Now		**6 592 644,25 ₴**
Благодійні внески від партнерів та фізичних осіб		**696 952,39 ₴**
Інші (зокрема нарахування індивідуальних відсоткових ставок за залишками коштів на рахунках)		**47 846,20 ₴**

Структура витрат за 2023 рік

Напрями та проєкти	Всього витрачено	%	Внески бізнесу та фізичних осіб	Ґрантове фінансування
Загальне адміністрування	**3 015 763,84 ₴**	16,03%	**170 689,34 ₴**	**2 845 074,50 ₴**
Програма «Ґранти Теплого міста»	**3 427 149,33 ₴**	18,22%		**3 427 149,33 ₴**
Програма «Стратегія Івано-Франківська»	**2 147 569,01 ₴**	11,42%	**47 846,20 ₴**	**2 099 722,81 ₴**
Програма «Читай»	**1 856 541,07 ₴**	9,87%	**415 998,05 ₴**	**1 440 543,02 ₴**
Програма «Артцентр»	**110 265,00 ₴**	0,59%	**110 265,00 ₴**	
Проєкт Save Ukraine Now	**6 592 644,25 ₴**	35,05%	**6 592 644,25 ₴**	
Проєкт «Нова економіка Івано-Франківська»	**1 569 285,59 ₴**	8,34%		**1 569 285,59 ₴**
Проєкт «Хаб громадських організацій»	**90 000,00 ₴**	0,48%		**90 000,00 ₴**

Внески бізнесу та фізичних осіб	Ґрантове фінансування	Всього
7 337 442,84 ₴	**11 471 775,25 ₴**	**18 809 218,09 ₴**

Міжнародні та національні партнери:

ПРЯМУЄМО РАЗОМ

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ

NED NATIONAL ENDOWMENT FOR DEMOCRACY SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD

Renovabis

NL Netherlands

EDNANNIA CREATING NEW QUALITY

ЗМІН

UNDP

Підтримка громадянського суспільства в Україні

Медіа партнери:

The Village УКРАЇНА

PLATFORMA

hro hromadske

KURS

GALKA www.galka.if.ua

РЕПОРТЕР

ВЕЖА

КАНАЛ 402

СУСПІЛЬНЕ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

РАДІО КУЛЬТУРА

Бізнес, що підтримує організацію:

ELEKTROSVIT

AKSIOMA експерт нерухомості

AROFA HOTEL AND RESORTS

Профпереклад переклад і локалізація

MORIS

FIN IMPACT Облік. Фінанси. Зростання

23.

BRENDARI®

ПРИКАРПАТТЯ ОБЛЕНЕРГО

Lex Consulting ЮРИДИЧНІ ПОСЛУГИ ДЛЯ БІЗНЕСУ

Партнерські організації:

Івано-Франківськ МІСТО ДЛЯ ЖИТТЯ

BAIF Бізнес Асоціація Івано-Франківська

FRANKOLYTICS

ФЕДЕРАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

promova

АГЕНЦІЯ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

ПРОМПРИЛАД

PROMPRYLAD FOUNDATION

METALAB

ORESUND Sustainable urban mobility

KNOWLEDGE NETWORKS

algory↑m

Контакти

«Тепле Місто»:

Івано-Франківськ, вул. Української Перемоги, 23ж, Промприлад.Реновація, 3 поверх

www.warm.if.ua | info@warm.if.ua

Над звітом працювали:

Координація:

Росана Тужанська, Ірина Ковтун, Тереза Лащук

Фото:

Антон Сорочак, Юра Паливода, Яна Яригіна, Антон Куба

Коректорка:

Марія Гаврилова

Переклад англійської версії звіту:

«ПрофПереклад»

Дизайн та верстка:

Анастасія Мамонова

Друк:

zebra.druk
Івано-Франківськ, вул. Незалежності 53 | +380 95 00 22 011